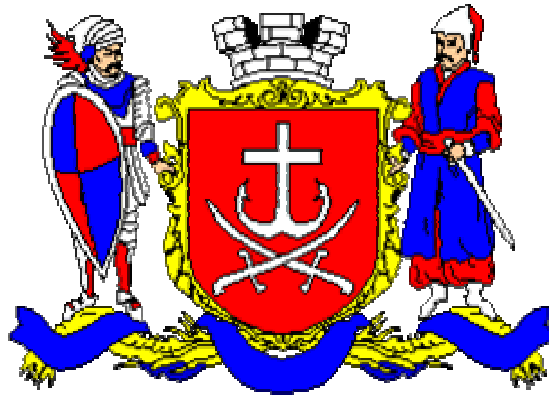

Проект
„Економічний розвиток міст”

Профіль громади міста Вінниці

матеріали до Стратегічного плану економічного розвитку

2006 рік

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ЗМІСТ

1.	ВСТУП	5
1.1.	КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА МІСТА ВІННИЦІ	5
1.2.	КОРОТКИЙ ІСТОРИЧНИЙ НАРИС ПРО МІСТО ВІННИЦЯ	6
1.3.	КОРОТКА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВІННИЦЬКУ ОБЛАСТЬ	7
1.4.	ХАРАКТЕРИСТИКА ВІННИЦЬКОГО РАЙОНУ	11
2.	НАСЕЛЕННЯ	14
2.1.	ЗАГАЛЬНА ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА МІСТА	14
2.2.	ОСВІТНІЙ РІВЕНЬ НАСЕЛЕННЯ	16
3.	ЖИТЛО	18
3.1.	РОЗВИТОК БУДІВНИЦТВА І ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ МЕШКАНЦІВ ЖИТЛОМ	18
3.2.	ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЖИТЛОВОГО ФОНДУ	20
4.	ЗАЙНЯТІСТЬ І ДОХОДИ	22
4.1.	ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ТА РИНОК ПРАЦІ	22
4.2.	ЗАРОБІТНА ПЛАТА ТА ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ	25
5.	ЕКОНОМІКА	27
5.1.	СУБ'ЄКТИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	27
5.2.	ПРОМИСЛОВЕ ВИРОБНИЦТВО	30
5.3.	ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА І ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	31
5.4.	НАЙБІЛЬШІ РОБОТОДАВЦІ	33
5.5.	БЮДЖЕТНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА	34
6.	ІНФРАСТРУКТУРА ТА ЗАКЛАДИ СУСПІЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ	36
7.	ДОВКІЛЛЯ	40
7.1.	АТМОСФЕРА	40
7.2.	УТИЛІЗАЦІЯ ВІДХОДІВ	40
8.	ТУРИЗМ ТА МЕРЕЖА ЗАКЛАДІВ РОЗМІЩЕННЯ, ВІДПОЧИНКУ, ДОЗВІЛЛЯ	41
9.	ЦІЛІ РОЗВИТКУ МІСТА (ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЕКТИ)	43
10.	ДОДАТКИ	46

Перелік таблиць

Таблиця 1: Порівняння міста та регіонів	5
Таблиця 2: Природний та міграційний рух населення	14
Таблиця 3: Розподіл населення за віком.....	15
Таблиця 4: Рівень освіти мешканців м. Вінниці у віці понад 10 років	16
Таблиця 5: Розвиток житлового забезпечення	18
Таблиця 6: Введення нового житла	18
Таблиця 7: Якісні характеристики житлового фонду.....	20
Таблиця 8: Загальні тенденції зміни зайнятості, тис. чол.	22
Таблиця 9: Рівень зареєстрованого безробіття, %.....	23
Таблиця 10: Зареєстровані безробітні за тривалістю безробіття	24
Таблиця 11: Відносні характеристики структури зареєстрованих безробітних по місту Вінниці, %...25	
Таблиця 12: Середня заробітна плата, грн.....	25
Таблиця 13: Заробітна плата за видами діяльності	26
Таблиця 14: Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності в місті	27
Таблиця 15: Динаміка кількості суб'єктів господарської діяльності	27
Таблиця 16: Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності за видами діяльності	28
Таблиця 17: Обсяг продукції та послуг за видами діяльності в порівняних цінах, тис. грн.	29
Таблиця 18: Географічна структура експорту, тис. доларів США	32
Таблиця 19: Структура прямих іноземних інвестицій за країнами походження, тис. доларів США....	32
Таблиця 20: Найбільші роботодавці міста Вінниці у 2006 році	33
Таблиця 21: Доходи бюджету на одного мешканця, грн.....	35
Таблиця 22: Показники приватизації об'єктів комунальної власності	35
Таблиця 23: Показники оренди об'єктів комунальної власності	35
Таблиця 24: Електроспоживання, МВт-год на рік	36
Таблиця 25: Водопостачання міста	36
Таблиця 26: Енергоспоживання, Гкал на рік	36
Таблиця 27: Громадський транспорт	37
Таблиця 28: Випускники навчальних закладів.....	38
Таблиця 29: Місткість лікарень.....	39
Таблиця 30: Стан забруднення повітря	40
Таблиця 31: Місткість споруд культурно-спортивного призначення	41
Таблиця 32: Можливості для розміщення гостей у готелях міста	42
Таблиця 33: Перелік об'єктів, видатки на які у 2006 році будуть проводитися за рахунок коштів міського бюджету та залучених коштів.....	43
Таблиця 34: Найбільші значимі комерційні інвестиційні проекти, реалізація яких запланована у 2006-2008 р.р.	45

Перелік рисунків

Рисунок 1: Динаміка чисельності мешканців у місті та районі	14
Рисунок 2: Динаміка природного руху населення.....	15
Рисунок 3: Динаміка міграційного руху населення	15
Рисунок 4: Освітній рівень населення.....	16
Рисунок 5: Динаміка забезпеченості населення житлом	18
Рисунок 6: Динаміка введення в експлуатацію нового житла (без індивідуального фонду) за останні шість років, тис.м ²	19
Рисунок 7: Динаміка інвестицій в основний капітал, млн. грн.....	20
Рисунок 8: Динаміка зміни зайнятості, тис. чол.....	22
Рисунок 9: Структура зайнятих за видами економічної діяльності у 2005 році	23
Рисунок 10: Кількість безробітних на одну вакансію, чол.....	24
Рисунок 11: Вікова структура зареєстрованих безробітних, %	25
Рисунок 12: Динаміка приросту середньої заробітної плати, %	26
Рисунок 13: Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності на 1000 жителів	27
Рисунок 14: Структура підприємств в місті за чисельністю працюючих (без врахування приватних підприємців – фізичних осіб), %	28
Рисунок 15: Кількість діючих суб'єктів малого підприємництва	29
Рисунок 16: Структура промислового виробництва за видами економічної діяльності, %	30
Рисунок 17: Географічна структура експорту, %	32
Рисунок 18: Структура прямих іноземних інвестицій за країнами походження, станом на 01.01.2006 р,%	32
Рисунок 19: Структура інвестицій за видами економічної діяльності, %	32
Рисунок 20: Динаміка надходжень до міського бюджету, млн. грн.....	34
Рисунок 21: Газопостачання, тис. куб. м на рік	37

Перелік додатків

Додаток 1: Основні показники економічного і соціального розвитку міста Вінниці	46
Додаток 2: Функціональні характеристики міст, %	47
Додаток 3: Місце Вінницької області в економіці України	47
Додаток 4: Структура зайнятих за видами економічної діяльності у місті Вінниці.....	47
Додаток 5: Порівняльна характеристика міст та регіонів	48
Додаток 6: Доходи бюджету, млн. грн.	48
Додаток 7: Кількість безробітних на одну вакансію	49
Додаток 8: Вікова структура зареєстрованих безробітних	49
Додаток 9: Середньомісячна заробітна плата штатних працівників підприємств за галузями економіки, грн.....	49
Додаток 10: Підприємства в місті за чисельністю працівників	49

1. ВСТУП

1.1. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА МІСТА ВІННИЦІ

СТАТУС: МІСТО ОБЛАСНОГО ЗНАЧЕННЯ

ЗАГАЛЬНА ПЛОЩА, га: **6868;**
КІЛЬКІСТЬ ЖИТЕЛІВ, чол.: **362200;**
ГУСТОТА НАСЕЛЕННЯ (чол. на 1 кв. км): **5274.**

Вінниця – місто обласного значення і одночасно центр Вінницької області. Його територія складає 6868 га. Розташоване в центральній частині Вінницької області, що знаходиться в південно-західній частині Правобережжя України. Відстань до м. Київ складає 266 км.

Таблиця 1. Порівняння міста та регіонів

Адміністративні одиниці	Площа (км ²)	У % до площі країни	Населення	У % до населення країни	Щільність населення
Місто Вінниця	68,68	0,011	362200	0,775	5273,73
Вінницький район	905,00	0,15	76800	0,164	84,86
Вінницька область	26500,00	4,39	1701600	3,640	64,21
Україна	603700,00	100,00	46749200	100,000	77,44

Відстань від м. Вінниці до найближчих обласних центрів України автомобільними шляхами складає: до м. Хмельницького – 122 км, м. Чернівців – 296, м. Черкас – 340, м. Житомира – 126, м. Івано-Франківська – 373, м. Львова – 369, м. Рівне – 313, м. Тернополя – 239 км. Відстані від м. Вінниця до великих міст і столиць Європейських держав автомобільними шляхами складають: до м. Варшави – 654 км, м. Берліну – 1312, м. Праги – 1070, м. Софії – 1139, м. Стамбулу – 1381, м. Брюсселя – 1901, м. Амстердаму – 1887, м. Парижу – 2234, м. Риму – 2155 км.

Через місто проходить залізнична колія. Найближчі аеропорти знаходяться в м. Хмельницькому на відстані 100 км. та в м. Києві (міжнародний) – на відстані 264 км.

Природно - кліматичні умови та ресурси території.

Як і на більшій частині території Правобережного Лісостепу України, клімат Вінниччини помірно континентальний. Для нього характерні тривале, нежарке літо з достатньою кількістю вологи, порівняно коротка, несувора зима. За своїм географічним положенням територія краю перебуває в сфері впливу насичених вологою повітряних мас, що йдуть з Атлантичного океану, і периферичної частини сибірського (азіатського) антициклону, для якого типовими є сухі, холодні континентальні повітряні маси. Місто Вінниця - знаходиться під 49° північної широти, тобто віддалений від екватора на 49°, а від Північного полюса - на 41°. Місто розташоване північніше Північного тропіка на 26° і південніше Північного полярного кола на 17°. Отже, саме географічне положення в середніх широтах визначає помірність клімату. В літню пору на території Вінниці, як і всього Поділля, переважають вологі вітри західного і північно-західного румбів.

Найхолоднішим місяцем є січень, найтеплішим - липень. Середні амплітуди коливань температури протягом року не перевищують 25°. Під дією континентальних повітряних мас іноді буває, що взимку температура повітря в окремі дні знижується навіть до -32°...-38°. Влітку температура підвищується іноді до +37°.

Максимум опадів припадає на травень - липень (130-170 мм). Найменш вологими є зимові місяці. В грудні - лютому випадає від 65 до 80 мм. Середньорічні суми опадів на території області становлять 440-590 мм. На холодний період року припадає 20-25% річної суми опадів.

Перехід середньої добової температури повітря через +5° відбувається у першій декаді квітня, а через +10° - наприкінці третьої декади. Літо триває з другої половини травня до першої половини вересня. Літні максимальні температури досягають у липні й серпні +35...+39°. Осінь настає з переходом середньої

добової температури повітря через +10° у бік зниження. Настання осені (перша декада жовтня) супроводжується заморозками, загальним зниженням температури, зменшенням кількості опадів. Найхолодніші місяці в області - січень і лютий.

Більша частина території Вінниці розташована в межах Українського кристалічного щита, на його південно-західній окраїні.

(Основні показники економічного і соціального розвитку м. Вінниці наведено у Додатку 1; Функціональні характеристики міст - Додаток 2; Порівняльна характеристика міст та регіонів - Додаток 5)

1.2. Короткий історичний нарис про місто Вінниця

На території, яку займає сучасна Вінниця, людина оселялася з давніх часів. Археологи знайшли тут знаряддя праці епохи неоліту, поховання бронзового століття, ранньослов'янські поселення, що відносяться до черняхівської культури; пізніше тут жили племена, що входили до складу Київської Русі, Галицько-Волинського князівства.

З географічної точки зору це землі, що лежать у середній течії Південного Бугу. Чудові природні умови - м'яка зима, жарке, але не посушливе літо, повноводні ріки і колись густі, суцільні ліси - дали початок людському життю в цих місцях ще в епоху палеоліту. Археологічні знахідки свідчать про заселення краю з давніх часів, одних тільки городищ на Вінниччині нараховується понад п'ятдесят.

У літописні часи (X-XI ст.) "уличі та тиверці сиділи по Дністру". "Повість временних літ" повідомляє, що київський князь Олег стягував данину і панував "над галявинами, і древлянами, жителями півночі, радимичами, а з уличами і тиверцями воював". Незабаром Середнє Побужжя ввійшло до складу Київської Русі, і вже в 907 році у відомий похід на Константинополь Олег взяв із собою "тиверців, відомих як товмачі".

У період феодальної роздробленості Київської Русі ці землі ввійшли до складу Галицько-Волинського князівства. У 1240 році під ударами орд Батия впав Київ, монголо-татарські завойовники рушили на захід і незабаром вторглися у Поділля. Не знайшовши в західних сусідів допомоги і підтримки в боротьбі з навалою, галицько-волинський князь Данило Романович змушений був визнати залежність від Золотої Орди. Татари брали з подолян данину, а самі кочували в Дикому полі - у степах південніше річок Синюха, Тясмин.

На багате, хоч і ослаблене безперестанними поборами монголо – татар Поділля, стали задрісно споглядати угорські, польські, литовські феодалі. У 1362 році великий князь литовський Ольгерд, зібравши значне військо, розбив у битві на ріці Синюсі орди братів Кутлубуга, Хачибєя і Дмитра. Захоплені землі Ольгерд роздав своїм племінникам: Федорові, Юрієві, Олександрю і Константину Коріатовичам.

Уздовж кордонів Дикого поля брати звели замки для захисту від набігів неспокійних південних сусідів. Подібні замки стали основою росту таких міст, як Вінниця, Брацлав та ін. Звичайно, поселення в цих зручних для життя й оборони місцевостях існували задовго до приходу Коріатовичів, що підтверджується археологічними даними. Проте початок згаданих міст відноситься до 1362-1363 років.

Заснування Вінниці пов'язане з ім'ям племінника князя Ольгерда Федора Коріатовича. У 1363 році він заклав дерев'яну фортецю на високій кручі, нижче впадання в Буг його лівої притоки - річки Віннички. Назва "Вінниця" зустрічається вже в документі, підписаному 13 червня 1385 року в Кракові королем Владиславом Ягело. З багатьох версій, що пояснюють назву міста, мабуть, найбільш ймовірні ті, котрі ґрунтуються на наступних словах: "вінниця" - винокурня, де варилися винні пива, старослов'янське "в'но" - посаг, придане, отримане Коріатовичами, і Вінничка - річка.

Невеликий дерев'яний замок не радував ординців. З 1400 по 1569 рік він піддавався тридцять разів великим нападам, горів і знову вставав над Бугом. Після Кревської унії 1385 року, що об'єднала Польщу і Литву, багато польських феодалів рушило в Україну. У 1434 році вони захопили подільські землі аж до ріки Мурафи, утворивши Подільське воєводство, і відправились на схід. Однак стійкий опір місцевого населення змусив їх відступити. Середнє Побужжя залишилося під владою Литви і називалося по головному місту Брацлавщиною.

В другій половині XV століття Вінниця вже користувалася магдебурзьким правом. Ремісники об'єднувалися в цехи. Швидкому економічному зростанню міста сприяв також торговельний шлях із Молдови в Москву.

У 1558 році був зведений новий замок на неприступних земляних валах острівця Кемпа. Той замок теж був дерев'яний, і в 1580 році його спалили татари.

За Люблінською унією 1569 року Брацлавщина перейшла під владу Речі Посполитої і була перетворена в Брацлавське воєводство. Шляхта почала захоплювати кращі землі.

У 1598 році у Вінницю були переведені всі урядові установи, і вона стала центром Брацлавського воєводства.

У 1640 році король Владислав IV дав місту грамоту замість тих, які були втрачені під час пожежі в замку. Відповідно до цієї грамоти відновлювалося право магдебурзького суду, детально викладався порядок виборів посадових осіб, їхні відносини до старост і т.п.

Коли в 1648 році спалахнула національно-визвольна війна, Вінниця зайняла в ній значне місце. 7 липня 1648 року повстанці на чолі з полковником Максимом Кривоносом звільнили Вінницю від шляхетських військ. У листопаді 1649 року в місті зупинявся сам Хмельницький.

Після Андрусівського перемир'я 1667 року Брацлавщина, як і вся Правобережна Україна, залишилася під владою польської корони. Однак шляхетська Польща настільки ослабнула, що не змогла противитись натиску Туреччини і за Бучацьким миром 1672 року віддала туркам значну частину Подільського, Брацлавського і Київського воєводств. Двадцять сім років, до 1699 року, володарювало на цих землях створене турками Сарматське князівство.

Через усе XVIII сторіччя прокочуються хвилі казацько-селянських повстань "гайдамак". Це був народний протест проти посилення магнатської колонізації і захоплення селянських земель. Незважаючи на могутні соціальні потрясіння, магнатське землеволодіння продовжувало розквітати. Справжніми некоронованими подільськими королями стали Потоцькі. Великими маєтками розпоряджались Грохольські, Ярошинські, Свейковські. Найвищого розквіту магнатська економіка досягла в 1760-1790 роках.

Польська держава розхитувалася під ударами конфедерації власної шляхти. Вона була тричі поділена між могутніми сусідніми монархіями - Росією, Австрією і Пруссією. За другим поділом 1793 року Поділля і Брацлавщина відійшли до Росії й утворили Подільську губернію, у західну частину губернії увійшло власне Подільське воєводство, у східну - Брацлавське. Через деякий час центром Подільської губернії стає місто Кам'янець, тому Вінниця стала повітовим містом.

Під скіпетром російських імператорів якийсь час ще продовжують процвітати могутні великі землеволодіння подільських магнатів, але католицизм різко обмежується, а після придушення польських повстань 1830-1832 і 1863 років скасовуються католицькі монастирі, які були перетворені в парафіяльні костьоли чи православні монастирі.

Розвиток Вінниці пішов набагато швидше після будівництва в 1870 році поблизу міста залізниці Київ-Балта-Одеса. З'явилися фабрики і заводи, у місті стали будувати кам'яні будинки. Росли нові, правильно розплановані квартали на лівобережжі, у так званому Заваллі (за валами) або Замості, Забужжі - між рікою і залізницею.

1.3. КОРОТКА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВІННИЦЬКУ ОБЛАСТЬ

ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР: МІСТО ВІННИЦЯ

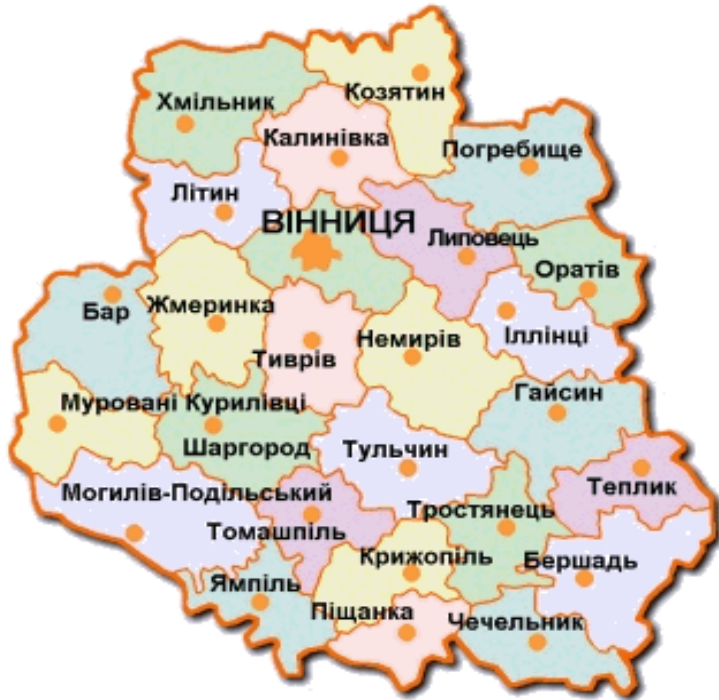
РІК ЗАСНУВАННЯ:	27 ЛЮТОГО 1932 Р.;
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ РАЙОНІВ:	27;
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ МІСТ:	18;
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ СЕЛИЩ МІСЬКОГО ТИПУ:	136;
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ СІЛЬСЬКИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ:	1415;
КІЛЬКІСТЬ ЖИТЕЛІВ, тис. чол.:	1701600;
ЗАГАЛЬНА ПЛОЩА, тис. кв. км:	26,5;

ГУСТОТА НАСЕЛЕННЯ (чол. на 1 кв. км): **64,21;**
Доля міських жителів, %: **52,2.**

Розміщення та природно – ресурсний потенціал

Вінницька область займає 26,5 тис. кв. км території, що становить 4,4% площі України. Область розташована в лісостеповій зоні в межах Подільської височини. По території області протікає 204 річки завдовжки понад 10 тис. км. Вони належать до басейнів Південного Бугу, Дністра та Дніпра. Густота річкової сітки в області становить 0,14-0,21 км на 1 кв. км.

На території області виділено 27 районів: Барський, Бершадський, Вінницький, Гайсинський, Жмеринський, Іллінецький, Калинівський, Козятинський, Крижопільський, Липовецький, Літинський, Могилів-Подільський,

Мурованокуриловецький, Немирівський, Оратівський, Піщанський, Погребищенський, Теплицький, Тиврівський, Томашпільський, Тростянецький, Тульчинський, Хмельницький, Чернівецький, Чечельницький, Шаргородський, Ямпільський. До міст обласного значення відносяться: Вінниця, Жмеринка, Ладижин, Козятин, Могилів-Подільський, Хмельник.

На південному заході Вінниччини по річці Дністер на ділянці 202 кілометри проходить державний кордон з Республікою Молдова. Область межує з 7 областями - Чернівецькою, Хмельницькою, Житомирською, Кіровоградською, Київською, Черкаською, Одеською.

Територія Вінницької області розташована в межах великої геоморфологічної області - Правобережної височини. Подільське плато займає більшу частину області. Воно продовжується далі на захід на території Хмельницької і Тернопільської областей.

Зниження в рельєфі, по якому течуть Снівода, Соб і Південний Буг, відокремлює Подільське плато від Придніпровської височини, частина якої заходить на територію області.

На північному заході області, між Південним Бугом і його притокою Згаром, лежить дуже заболочена Летичівська низина, її абсолютні висоти майже скрізь не перевищують 300 м. Гідрографія краю представлена густою сіткою річок, озерами, ставками, болотами і підземними водами.

За даними Держкомзему України із загального земельного фонду Вінницької області на сільськогосподарські угіддя припадає 2018,1 тис. га. Показник сільськогосподарської освоєності території області високий - понад 76%. Площа ріллі становить 1730,6 тис. га, розораність території перевищує 65%.

Лісистість території області становить 14,2%, пасовища складають 7,1%, а заболочені території - 1,1% земельного фонду області. Забудовані землі займають 4% території області, і спостерігається загальна тенденція до їх зростання за рахунок переважно промислової забудови, розвитку технічної інфраструктури та розширення рекреаційних територій.

На території області виявлено 1159 та розвідано 358 родовищ, 14 видів корисних копалин і, крім того, 47 родовищ торфу, які не розробляються. Через середні обсяги поточного видобутку всіх видів корисних копалин забезпеченість існуючими запасами складає більше ніж на 100 років.

У складі ресурсного потенціалу області домінує будівельна мінеральна сировина. Загальнодержавне значення мають поклади каоліну, будівельного каміння, вапняку для цукрової промисловості та вапняку для виробництва вапна. Вінницька область має великі поклади первинних каолінів, що складають 44% від загальних по Україні. Розвідано й розробляються 3 родовища гранітів (запаси - 10 млн. куб.м), провадиться пробне добування з 8 родовищ. Гранітом підприємства забезпечені більш ніж на 100 років. В області розвідано єдине в Європі родовище гранатів. До одного з найбільш перспективних інвестиційних об'єктів області належить Бахтинське родовище плавленого шпату.

Сировинний потенціал будівельного виробництва представлений в області було-щебеневою сировиною, пиляним каменем, карбонатними породами для виробництва місцевих в'язучих матеріалів, сировиною для грубої кераміки, пісками, родовищами облицювального каменю, керамзитової сировини.

Демографічна характеристика

Кількість населення, що проживає в межах області, сягає 1701,6 тис. чол., що складає 3,6% населення України. Із загальної кількості населення міське населення – 888,2 тис. чол., сільське населення – 813,4 тис. чол. Проходять процеси перетоку жителів сільської місцевості до міст. Щільність населення – 64,21 особи на 1 кв. км, що є незначним в порівнянні з іншими регіонами.

Демографічні процеси області обумовлені падінням народжуваності і збереженням високих показників смертності. В 1995-2000 рр. чисельність народжених у розрахунку на 1000 осіб населення скоротилась на 20,8 %. У даний час коефіцієнт народжуваності - 8,6 осіб на 1000 населення, коефіцієнт смертності - 16,7 осіб на 1000 населення.

Жителі Вінницької області є найбільш „старим” населенням України. Питома вага осіб віком 60 років і вище в загальній чисельності населення становить 23,8% і є однією з найвищих у світі.

Економічний потенціал області

Економіка області з її регіональними відмінностями історично склалася на протязі більше 50 років. Вінницька область характеризувалась як аграрна область з перевагою виробництва цукрових буряків та зерна. В харчовій промисловості домінувало цукроваріння, спиртова галузь, виробництво м'ясопродуктів. В обробній промисловості домінувало приладобудування, електроніка та виробництво вузлів та агрегатів для сільськогосподарської техніки. В період трансформації економіки області високотехнологічні галузі поступилися своїм місцем промисловості з більш низьким рівнем переробки.

В межах Вінницької області функціонує більше 2200 промислових підприємств, з яких близько 50% - малі підприємства. На цих підприємствах задіяно 105,4 тис. штатних працівників, виробляється продукції 1,8% України. Обсяг промислової продукції складає 3583,4 млн. грн. або 1,4% до України. Значно більшим є показники відносно України щодо виробництва товарів народного споживання - 3,7% та продукції сільського господарства - 5,6%.

Мале підприємництво відіграє важливу роль у економіці області. Станом на 01.01.2005р. кількість суб'єктів малого підприємництва становить 7540 одиниць. Середньорічна кількість найманих працівників 57271 чоловік. Питома вага надходжень від суб'єктів малого бізнесу до місцевих бюджетів - 23%. Кількість зареєстрованих підприємств, фізичних осіб – 70079.

Домінуюче положення в області займає **харчова промисловість**, на яку припадає близько 70% всього виробництва обробної промисловості. У період 1996-2000 років економіка Вінницької області втратила значну частину свого економічного потенціалу. Економічне піднесення у регіоні розпочалось у 2000 році. У загальному обсязі вироблених товарів приблизно 75% становить продовольча група. За обсягами виробництва продукції харчової промисловості частка Вінницької області в загальнодержавному виробництві за останні роки постійно зростає, в структурі промисловості регіону частка харчової промисловості також має тенденцію до зростання (60% у 2004 році) і є найбільшою серед регіонів країни. Основними галузями спеціалізації області є: цукрова (15,3%) молочна (15,2%), м'ясна (14,5%), лікеро-горілчана (15,9%) та консервна (10,7%) промисловість. Однак потенціал підприємств цих підгалузей задіяний не більше, ніж на 60%.

На території області розташовані 142 підприємства **легкої промисловості**, які виробляють 2,1% продукції від загального обсягу промислового виробництва області. У галузевій структурі легкої промисловості найбільшим за кількістю підприємств та працівників є виробництво готового одягу та хутра.

Область характеризується наявністю будівельної мінеральної сировини (камінь будівельний, камінь облицювальний, камінь пиляний, сировина цегельно-черепична, вапняк для випалювання на вапно, пісок будівельний, сировина керамзитова), на базі якої значного розвитку отримала **промисловість будівельних матеріалів**. В останні роки в області значно розширилась номенклатура виробництва будівельних матеріалів. Підприємствами освоєно виробництво: силікатної цегли, стінових блоків з природного каменю, стінових крупних бетонних і силікатних блоків, стінових дрібних блоків з ніздрюватих бетонів, стінових блоків, труб залізобетонних, вапна будівельного, облицювальних виробів з природного каменю, у т.ч. плит гранітних, заповнювачів пористих, у т.ч. керамзиту та ін. Перспективною сировиною для розвитку промисловості будівельних матеріалів області є вторинна сировина - каолін збагачений для виробництва цементу, каолін для керамічних виробів.

Деревообробна, целюлозно-паперова промисловість і металургія характеризується в області низьким рівнем розвитку.

На території Вінницької області виробляється 1% **хімічної і нафтохімічної промисловості**, зайнято 1,6% штатних працівників цієї галузі України. В галузевій структурі хімічної і нафтохімічної промисловості переважає продукція хімічного виробництва - 71,9%. Основні виробничі потужності підгалузі згуртовані на ВО "Хімпром".

Вінницька область відноситься до регіонів з **розвинутим машинобудуванням**. У структурі виробництва продукції машинобудування провідне місце займає виробництво сільськогосподарських машин, машин для переробки сільгосппродукції, виробництво устаткування для обробки інформації, електричних машин і апаратури. Сучасна структура виробництва продукції машинобудування області характеризується значною часткою металомістких виробництв.

Енергозабезпечення області здійснюється за рахунок постачання паливних ресурсів із інших регіонів України та **виробництва електричної та теплової енергії** безпосередньо в регіоні. Електроенергетика області складається з 592 електростанцій, встановлена потужність яких становить 2047 тис. кВт, в тому числі теплових 2023,4 тис. кВт. Ладижинська ТЕС має встановлену потужність 1800 мВт. Область має надлишок генеруючих потужностей, ефективність теплової генерації найнижча в Україні. Втрата електроенергії в мережах області сягає 27%.

В **агропромисловому комплексі** функціонує понад 850 агроформувань. Крім цього діють 1240 селянських (фермерських) господарств. У їх користуванні знаходиться 89,6 тис. га сільгоспугідь. Також нараховується 524 тисяч особистих господарств громадян. Ними виробляється 60% валової сільськогосподарської продукції в порівнянних цінах, біля 99 відсотків картоплі, 90% овочів, 56% фруктів і ягід, 84% яєць, 74% м'яса та 70% молока. В сільському господарстві області зосереджена більша половина основних виробничих фондів, зайнято 145 тисяч працівників. За землекористувачами закріплено 1830 тис. га сільськогосподарських угідь, в т. ч. 1649 тис. га ріллі. У галузевій структурі сільського господарства рослинництво становить – 61,6%, тваринництво – 38,4%.

Зовнішньоекономічна діяльність

Обсяги зовнішньої торгівлі збільшуються з кожним роком. Забезпечується позитивне сальдо між експортом і імпортом. Сальдо зовнішньої торгівлі товарами – 123,4 млн. дол. США. Область в великій кількості експортує продовольче і фуражне зерно, м'ясо і м'ясопродукти, спирт етиловий харчовий, машини і механізми, будівельні і дорожньо-будівельні матеріали. Обсяг експорту на одну особу – 224,3 дол. США. Зовнішньоторговельні операції здійснюються більш як з 90 країнами світу. Продукція експортується в 25 країн світу. Основними ринками збуту для вінницьких товарів залишаються Росія, Німеччина, Бельгія, Італія, Іспанія, Польща, Словачія, Австрія.

Транспорт і зв'язок

Вінницька область займає 19 місце по наявній кількості доріг з твердим покриттям. Усі сільські населені пункти забезпечені під'їзними шляхами з твердим покриттям. Через територію області проходять автомобільні шосейні дороги загальнодержавного значення: Київ – Умань – Одеса; Київ – Хмельницький – Львів – Чоп; Київ – Бердичів – Могилів-Подільський. В перспективі через область будуть проходити транспортні коридори: Лісабон – Неаполь – Будапешт – Київ, Варшава – Одеса “Балтійське море – Чорне море”. Розгалужена мережа залізничних доріг з'єднує всі основні промислові центри регіону з містами України, СНД, Європи.

Експлуатаційна довжина становить: залізничних колій 1229,6 км, тролейбусних ліній (в одноколіному обчисленні) 75,6 км, трамвайних ліній 42,8 км, автомобільних шляхів загальнодержавного і місцевого значення 9517,6 км, в тому числі з твердим покриттям - 8899,6 км. Щільність залізничних колій на тис. кв. км. території - 46,4 км, автомобільних шляхів загального користування – 359,3 км / 1000 кв. км. На території області знаходиться аеропорт Вінниця.

Важливою складовою частиною виробничої інфраструктури області є пасажирський автотранспорт. Регулярним автобусним сполученням охоплені всі міста та 84,9% сільських населених пунктів. Мережа автобусних маршрутів включає 378 приміських і 195 міжміських маршрутів.

Успішно розвивається галузь зв'язку, особливо в містах обласного значення. Вводяться нові цифрові телефонні станції, системами мобільного зв'язку “UMC”, “Київстар GSM” покриваються міста і території, прилеглі до автомобільних доріг державного значення. Збільшується кількість операторів електрозв'язку, які включені в волоконно-оптичні лінії, а також ті, що працюють в системах радіорелейного зв'язку. З кожним роком ростуть обсяги інформації по каналам “INTERNET”.

Туризм і санаторно-курортний комплекс

Щороку рік в області надаються послуги туристичного характеру понад 70 тисячам відвідувачів.

В області відкриті для відвідувачів 2 театри, 1256 кінотеатрів, будинків культури, клубів, 3144 пам'яток історії і культури, 20 музеїв. Найбільш відомими музейними закладами є: Національний музей М.І.Пирогова - видатного російського хірурга; музеї українських письменників - М.М.Коцюбинського і Марко Вовчок; музей російського полководця, командувача російської армії О.В.Суворова; музей авіації, що розташований в колишньому маєтку Грохольських-Можайських.

Добре відомий в Україні і далеко за її межами курорт "Хмільник" (6 санаторіїв), де з застосуванням мінерально-лікувальної води високої мінералізації "Радон" успішно лікуються і проходять реабілітацію люди з різноманітною патологією, і в першу чергу – остеохондрозом, після інфаркту міокарду і інсультів. Немирівський санаторій "Авангард" проводить лікування в спеціалізованих відділеннях: післяопіковому, пульманологічному і патології вагітності жінок.

Відомі є будинки відпочинку "Гірський" (Могилів-Подільський р-н) і "Сокілець" на річці Південний Буг, а також бази відпочинку підприємств і організацій на берегах річок Південний Буг, Дністер, Мурафа в т.ч. на березі водосховища Ладжинської теплоелектростанції біля села Степашки.

Санаторії та будинки відпочинку оснащені сучасною лікувальною і діагностичною апаратурою, мають високі клімато-бальнологічні показники. Загальна кількість курортно-рекреаційних установ усіх форм власності – 31, в яких 4265 ліжко-місць.

Соціальна інфраструктура

Освітня галузь області включає 8 вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації, 26 – I- II рівня акредитації, 34 професійно-технічних навчальних закладів, 1067 загальноосвітніх шкіл.

Медицина складається із 135 лікарських закладів та 318 лікарських амбулаторно-поліклінічних закладів. В м. Вінниця функціонує Центр аерокосмічної і льотної медичної підготовки офіцерів Військово-Повітряних Сил України. Кількість лікарняних ліжок на 10 тис. населення – 90,2. Починають впроваджуватись елементи страхової медицини.

(Основні показники розвитку Вінницької області та її місце в економіці України наведені у Додатку 3)

1.4. ХАРАКТЕРИСТИКА ВІННИЦЬКОГО РАЙОНУ

Адміністративний центр: місто Вінниця

Загальна кількість селищ міського типу:

3;

Загальна кількість сільських населених пунктів:

51;

Загальна кількість сільських рад:

33;

Загальна площа, кв. км:

905;

Кількість жителів, чол.:

76800;

Густота населення (чол. на 1 кв. км):

84,86.

Географічні дані та природно – ресурсний потенціал

Вінницький район розташований навколо обласного центру м. Вінниці і займає площу 921 км². Район утворений у 1923 році. У 1963 році, в зв'язку з укрупненням районів, був ліквідований, а у 1965 році відновлений. Протяжність із півночі на південь 36 км і 52 км - із заходу на схід.

Район межує з Калинівським, Липовецьким, Літинським, Тиврівським, Жмеринським та Немирівським районами Вінницької області. Район об'єднує 54 населених пункти, у тому числі 3 селища міського типу та 51 село.

З півночі на південь район перетинає Південно-Західна залізнична дорога і проходять шляхи на Київ, Кишинів, Львів, Одесу. Мережа районних доріг складає - 277,6 км. В експлуатації знаходиться 464,2 км газових мереж, річне споживання природного газу - більше 35 млн.м³. Діють 1918 км ліній електропередач. Сумарне споживання

електроенергії протягом року становить більше 100 млн. кВт/год. З корисних копалин видобуваються граніт, глина, пісок, торф.

Демографічна характеристика та зайнятість населення

Населення району складає 76,8 тис. чол., що становить 3,8% від населення Вінницької області, у тому числі міське населення - 16,2%, сільське 83,8%. Кількість пенсіонерів складає 20,7 тис. чол.

За останні три роки смертність перевищила народжуваність у два рази. У 2005 році природний приріст був від'ємним і склав – 731 чол. (народилось – 637; померло 1368 чол.). З цей же період значно покращується показник міграційного сальдо. У 2005 році до району прибуло 1930 чол., а вибуло – 1190 чол.

За 2005 рік в економіці району було зайнято 13,2 тис. працюючих. Загальний фонд заробітної плати в еквіваленті повної зайнятості склав 109,7 млн.грн. За 2005 рік середньомісячна зарплата всього персоналу в еквіваленті повної зайнятості склала 693,3 грн.

Рух робочої сили через службу зайнятості у 2005 році склав 3424 особи, в т.ч. жінок - 2194 особи; молоді до 28 років - 916 осіб. Станом на 01.01.2006 року перебуває на обліку в службі зайнятості 999 чоловік. Рівень зареєстрованого безробіття - 3,0%. Навантаження на 1 вакансію - 6 чоловік. Середня тривалість перебування безробітних на обліку - 6,3 місяців. На протязі 2005 року за сприянням служби зайнятості працевлаштовано 1377 осіб і створено 1643 робочих місця.

Економічний потенціал району

У Вінницькому районі працюють 13 *промислових підприємств*. Найбільшими з них є: спільне українсько-австрійське підприємство "Поділля-ОБСТ"; ВАТ "Комбінат хлібопродуктів №2; ЗАТ "Подільський цукор"; ЗАТ "Вінниця-млин"; приватне підприємство-виробнича фірма "Панда"; спільне українсько-угорське підприємство "Анфол". За 2005 рік промисловими підприємствами району вироблено продукції (в порівняльних цінах) на суму 446,3 млн. грн. Обсяги виробництва промислової продукції на одну особу за рік склали 5819 грн.

У *будівельній галузі* обсяги підрядних робіт станом на 01.01.2006 року склали 11605 тис.грн. Станом на 01.01.2006 року по затвердженим актам введено в експлуатацію 300 житлових будинків загальною площею 49,8 тис. м², в тому числі 296 індивідуальних житлових будинків, 52-квартирний житловий будинок в Вінницькій дослідній станції, гуртожиток для малосімейних у с. Агрономічне та 8-ми квартирний житловий будинок МТП бази "Цукропостач" в смт Вороновиця. За 2005 рік введено 58 км газових мереж в селах Лука Мелешківська, Комарів, Сосонка, Оленівка, Агрономічне, Парпурівці, смт Стрижавка та Вороновиця.

Позитивною динамікою відзначається *сектор малого і середнього бізнесу*. Станом на 01.01.2006 року зареєстровано 703 суб'єкти підприємництва. За даними моніторингових спостережень в районі діяло 509 малих підприємств, або 71,4% від загальної кількості зареєстрованих. Показник кількості діючих малих підприємств на 10 тис. населення складає 66,3 одиниць. У 2005 році зареєстровано 547 фізичних осіб і станом на 01.01.2006 року їх загальна чисельність нараховує 3063 особи, з яких працює 2573 особи. Малим бізнесом охоплено біля 6,2 тис. громадян, що близько 30% зайнятого в економіці населення. Питома вага надходжень податків до місцевих бюджетів від малого та середнього бізнесу складає 64%.

Район є аграрним - 95% валового внутрішнього продукту становить виробництво і переробка сільськогосподарської продукції. Сільськогосподарські підприємства спеціалізуються у рослинництві на виробництві зерна і цукрових буряків, а у тваринництві - м'яса і молока.

У *сфері торгівлі та побутового обслуговування* населення працює 215 підприємств. Торгівельне обслуговування здійснюється через 180 об'єктів торгівлі. У 2005 році обсяг роздрібного товарообороту склав 145 млн.грн. Послуги населенню надає 35 підприємств району. Середньооблікова чисельність штатних працівників цих підприємств становить 648 осіб. У 2005 році населенню району надано послуг на 26,3 млн. грн.

Зовнішньоекономічна діяльність та інвестиції

Зовнішній торговий оборот за 2005 року склав 46,3 млн. дол. США, в тому числі - експорт - 27,1 млн. дол. США (на одну особу 353,61 дол. США). Продукцію експортують 24 суб'єкти господарювання. Найбільша питома вага експортних поставок в загальному обсязі району припадає на Російську федерацію, Австрію та Туніс.

Імпортують продукцію 24 суб'єкти господарювання на загальну суму - 19,2 млн. дол. США (на одну особу - 249,96 дол. США).

Питома вага експорту в загальному обсязі Вінницької області складає 6,7 %, а імпорту - 6,3%.

Станом на 01.01.2006 року з початку інвестування в економіку району залучено іноземних інвестицій на суму 20,3 млн. дол. США, в т.ч. у 2005 році біля 550 тис. дол. На душу населення припадає 268,1 дол. США. З іноземними інвестиціями працює 13 підприємств.

В 2005 - 2006 роках спостерігається зростання обсягів інвестицій в основний капітал. У 2005 році підприємствами та організаціями усіх форм власності за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 123,5 млн. грн. інвестицій в основний капітал. Будівельними підприємствами району усіх форм власності, що працювали за контрактами підряду, за 2005 рік виконано робіт власними силами на суму 11,6 млн. грн.

Соціальна інфраструктура

В *галузі освіти* району функціонує 40 середніх загальноосвітніх шкіл, в яких навчається 7835 учнів та 17 дошкільних установ, де виховується 876 дітей. На території району розташований Вінницький державний аграрний університет. У ВУЗі навчається 8220 студентів. Студенти отримують 9 спеціальностей на 5 факультетах, а саме: агрономічному, зооінженерному, механізації сільського господарства, економічному, обліково-фінансовому. У структуру ВУЗу входять 5 технікумів і 4 коледжа сільськогосподарського напрямку, де навчається 7123 студенти.

Базову вищу освіту надає молоді Вороновицьке професійно-технічне училище № 14, яке готує швачок, поварів-кондитерів, газоелектрозварювальників, слюсарів, трактористів, трактористів-водіїв. У закладі здобувають освіту 316 учнів.

Медичне обслуговування населення району здійснюють Вінницька центральна районна лікарня, Вороновицька районна лікарня, Стрижавська міська лікарня; Луко-Мелешківська, Мізяківсько-Хутірська та Писарівська дільничні лікарні, 9 лікарських амбулаторій та 367фельдшерсько-акушерських пунктів. Мережа лікарняних закладів по району нараховує 380 ліжок стаціонару. Поліклінічні заклади здійснюють 795 відвідувань за зміну. По району на 10 тис. жителів припадає 30 лікарів. Функціонує 5 аптек, 3 аптечних пункти, 9 аптечних кіосків.

Мережа закладів культури нараховує 40 клубних установ Міністерства культури і туризму України, в т.ч. районний Будинок культури, 23 сільських будинки культури, 13 сільських клубів, 2 міських Будинки культури та 1 міський клуб. Функціонують центральна районна бібліотека, районна бібліотека для дітей та 43 бібліотеки-філії.

В районі працюють 3 музеї, розміщені 72 пам'ятки археології, 71 - історії, 11 - монументального мистецтва. Серед них найвідоміші: палац Грохольського-Можайського 1780р., церква Михайлівська (дерево) 1751р., церква Різдва Богородиці 1777 р., костюл Михайла Архангела 1793р.

2. НАСЕЛЕННЯ

2.1. ЗАГАЛЬНА ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА МІСТА

Станом на 01.01.2006 року чисельність наявного населення міста склала 362,2 тис. чол., і збільшилась на 1960 осіб у порівнянні з 2005 роком. У 2005 році народилися 3400 осіб, померли – 3693. Коефіцієнт народжуваності склав 9,4 народжених на 1000 населення проти 9,5 у 2004 році. Коефіцієнт смертності збільшився на 4,1% і склав 10,2 померлих на 1000 населення. Відбувалося природне скорочення населення – депопуляція.

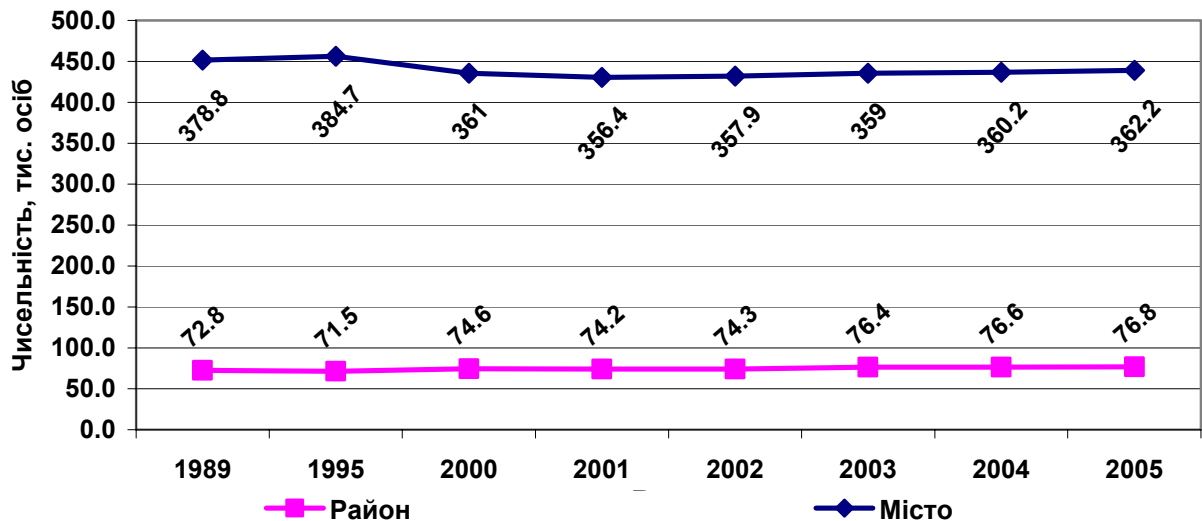

Рисунок 1. Динаміка чисельності мешканців у місті та районі

Триває скорочення середньої тривалості життя внаслідок зростання поширеності хвороб системи кровообігу, злякисних новоутворень, травм, низької соціальної забезпеченості малозахищених верств населення, та інших чинників. Залишається недостатнім рівень свідомості громадян щодо ведення здорового способу життя – регулярно займається фізичною культурою лише 6-8% населення міста. Високий відсоток мешканців міста, що мають шкідливі для здоров'я звички: тютюнопаління, зловживання алкоголем тощо.

Таблиця 2. Природний та міграційний рух населення

Показники	1989	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Народжені	5,7	3,8	2,8	2,8	3,0	3,3	3,4	3,4
Померлі	2,7	3,5	3,5	3,5	3,5	3,6	3,5	3,7
Природний приріст населення	3,0	0,3	-0,7	-0,7	-0,5	-0,3	-0,1	-0,3
Прибулі	5,2	5,9	2,8	4,0	9,5	9,2	9,3	9,6
Вибулі	3,2	5,7	8,3	7,9	7,5	7,8	8,0	7,3
Механічний приріст	2,0	0,2	-5,5	-3,9	2,0	1,4	1,3	2,3
Загальне збільшення (зменшення)	5,0	0,5	-6,2	-4,6	1,5	1,1	1,2	2,0
Ланцюговий індекс – чисельність населення	x	101,60	93,84	98,73	100,42	100,31	100,33	100,56

На демографічну ситуацію суттєвий вплив мали міграційні процеси. За рахунок міграційного приросту населення міста збільшилося на 2104 особи.

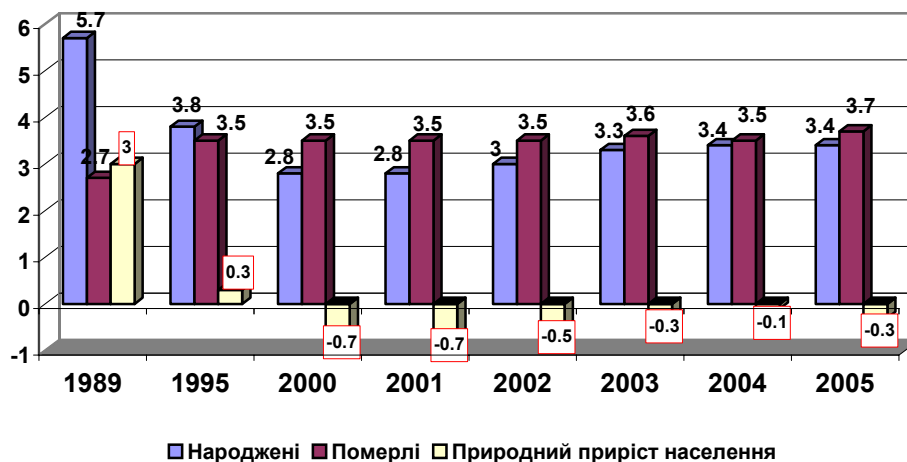

Рисунок 2. Динаміка природного руху населення

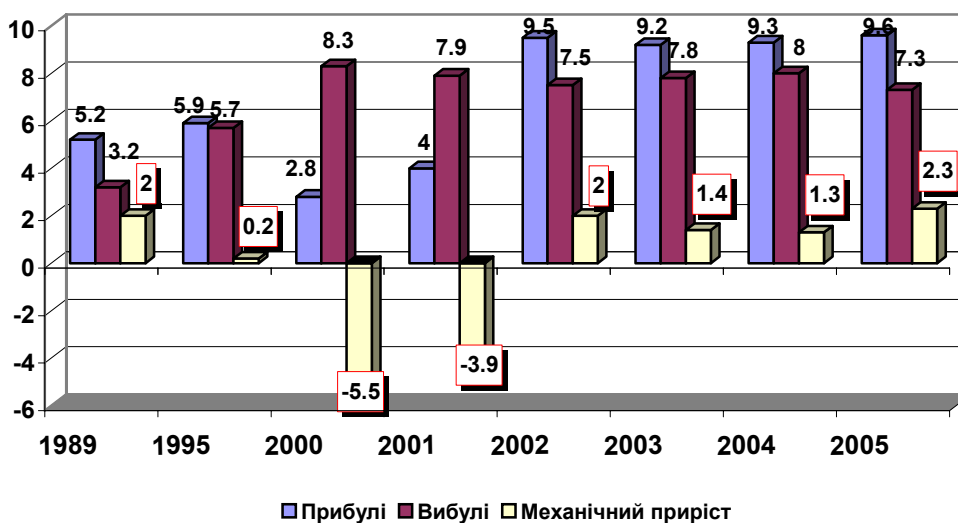

Рисунок 3. Динаміка міграційного руху населення

Таблиця 3. Розподіл населення за віком

Категорії населення	1989	%	2000	%	2004	%	2005	%
0-14 років	79188	20,90	57528	15,94	53273	14,79	51838	14,39
15-24 роки	73133	19,31	69058	19,13	71025	19,72	71084	19,73
25-44 роки	117886	31,12	110341	30,57	110580	30,70	110784	30,76
45-60 років	54414	14,36	66572	18,44	70919	19,69	72811	20,21
Старші 60 років	43367	11,45	51140	14,17	51296	14,24	51886	14,40
«Віковий індекс»	54,76		88,90		96,29		100,09	

Спостерігається тенденція до зменшення кількості молоді на фоні зростання кількості людей пенсійного віку. Процес старіння населення призвів до збільшення кількості утриманців і зростання навантаження на людей працездатного віку (відсоток населення працездатного віку скоротився з 72,6 у 2002 році до 66,1 – у 2005).

2.2. ОСВІТНІЙ РІВЕНЬ НАСЕЛЕННЯ

Освітній рівень населення у місті Вінниці дещо вищий ніж в середньому по Україні.

У місті функціонує розгалужена система освітніх закладів. У системі загальної середньої освіти працює 36 загальноосвітніх навчальних закладів, що належать до комунальної власності територіальної громади міста, в яких навчається близько 39 тисяч учнів. Також значного розвитку отримали приватні заклади. В місті працює 44 дошкільні навчальні заклади, в яких виховується 10,2 тис. дітей.

Рисунок 4. Освітній рівень населення

Досить високого рівня досягла у місті система професійно-технічної та вищої освіти. Вона представлена розгалуженою системою навчальних закладів, які здійснюють підготовку фахівців з різних професій.

Таблиця 4. Рівень освіти мешканців м. Вінниці у віці понад 10 років

Категорії постійного населення	Всього за рівнем	% від загальної кількості у віці понад 10 років
Повна вища	65662	20,68
Базова вища	2154	0,68
Початкова вища	61485	19,36
Незакінчена вища	1469	0,46
Повна загальна середня	120054	37,81
Базова загальна середня	36315	11,44
Початкова середня	27882	8,78
Не мають початкової загальної освіти	1897	0,60
Інші	612	0,19

Вищі навчальні заклади III -IV рівня акредитації

- Вінницький державний педагогічний університет ім. Михайла Коцюбинського;
- Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова;
- Вінницький національний технічний університет;
- Вінницький Державний аграрний університет;
- Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету.
- Вінницький соціально – економічний інститут університету "Україна";

- Вінницький інститут економіки Тернопільського державного економічного університету;
- Вінницький інститут міжрегіональної академії управління персоналом;
- Вінницький фінансово – економічний університет;
- Вінницька філія приватного вищого навчального закладу «Європейський університет».

Вищі навчальні заклади I-II рівня акредитації

- Вінницький медичний коледж ім. Д.К. Заболотного;
- Вінницький політехнічний технікум;
- Вінницький технічний коледж;
- Вінницький будівельний технікум;
- Вінницьке училище культури і мистецтв ім. М.Д. Леонтовича;
- Вінницький транспортний коледж;
- Вінницький торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету;
- Вінницький кооперативний коледж економіки і права.
- Вінницький коледж менеджменту;
- Вінницький обласний комунальний гуманітарно – педагогічний коледж;
- Вінницький технологічно – промисловий коледж Вінницького державного аграрного університету;
- Вінницький інститут конструювання одягу і підприємництва.

Професійно-технічні навчальні заклади

- Центр професійно-технічної освіти № 1;
- Професійно-технічне училище № 2;
- Вище професійне училище № 4;
- Вище художнє професійно - технічне училище № 5;
- Вище професійне училище № 7;
- Вище професійне училище № 11;
- Професійно-технічне училище № 19;
- Професійно-технічне училище № 23;
- Професійно-технічне училище № 44;
- Професійно-технічне училище № 15.

3. ЖИТЛО

3.1. РОЗВИТОК БУДІВНИЦТВА І ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ МЕШКАНЦІВ ЖИТЛОМ

Загальна площа житлових приміщень усіх форм власності у місті складає 5868 тис. кв.м. Житловий фонд, що обслуговується житлово-комунальними підприємствами міста нараховує близько 1900 житлових будинків загальною площею 4,5 млн. м².

Таблиця 5. Розвиток житлового забезпечення

Показники	1980	1990	2000	2002	2004	2005
Загальний житловий фонд, тис. м ² .	3688	5254	5788	6192	5767	5868
Забезпеченість населення житлом (м ² на одного мешканця)	11,2	14,1	15,1	17,4	16,6	16,1

Досить гострою у місті залишається проблема забезпеченості населення житлом. У 2005 році у розрахунку на одного мешканця припадає 16,1 м² площі житла.

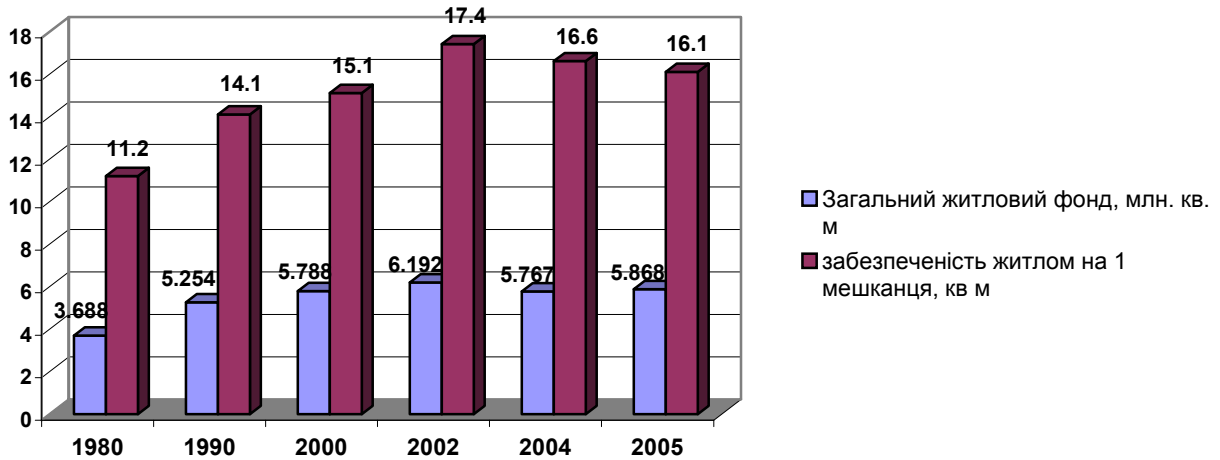

Рисунок 5. Динаміка забезпеченості населення житлом

Станом на 01.01.2005 року в місті Вінниці на квартирному обліку для поліпшення житлових умов перебувало 32601 сімей громадян (при виконкомі міської ради за місцем проживання – 6681 сім'я, за місцем роботи – 17986 сімей, для придбання кооперативної квартири – 8217 сімей), з них 8042 сім'ї, або 24,7%, користуються правом першочергового та позачергового одержання житла.

Таблиця 6. Введення нового житла

Показники	1990	1995	2000	2002	2004	2005
Загальна площа введених в експлуатацію житлових будинків в кв. м (без індивідуального фонду)	159722	83020	26671	63713	78108	101150
Загальна площа введених в експлуатацію індивідуальних житлових будинків населення в кв. м	29950	12150	12394	9765	16386	20526
Загальна площа новозбудованих житлових будинків разом, кв.м	189672	95170	39065	73478	94494	121676
- % індивідуальних будинків	15.79	12.77	31.73	13.29	17.34	16.87
Введено житлових будинків всього:	412	15	6	69	107	123
В тому числі індивідуальних будинків	386	12	5	54	93	111
% індивідуальних будинків	93,69	80,00	83,33	78,26	86,92	90,24
Введено квартир (без індивідуального фонду)	2764	1274	193	755	964	1195
Введено квартир (помешкань) - всього	3150	1286	198	809	1057	1306
Середній розмір нового помешкання, м ²	60,21	74,00	197,30	90,83	89,40	93,17

У 2005 році за рахунок усіх джерел фінансування в місті введено в експлуатацію 101,15 тис.м² загальної площі житла, що на 29,4% більше порівняно з попереднім роком, крім цього 10,4 тис.м² –

здійснено реконструкцію гуртожитків під квартири.

Для забудови під багатоповерхові житлові будинки в місті Вінниці визначені вільні земельні ділянки, які дозволяють збудувати 10,15 тис. квартир загальною площею 837,1 тис.м². Крім цього, в межах міста є близько 371 незабудована садибна ділянка та ділянки під малоповерхове високощільне будівництво загальною площею 30,76 га.

В житловому мікрорайоні «Поділля» введено до експлуатації 4 багатоквартирних житлових будинки на 527 квартир, одноповерхові житлові будинки №№2,3,4 (23 квартири) загальною площею 42,7 тис.м². Протягом року освоєно близько 93,0 млн. грн.

При Вінницькому регіональному управлінні Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» зареєстровані кандидатами на отримання квартир 966 молодих сімей та одиноких молодих громадян, в т.ч. 749 – мешканці міста (станом на 01.11.2006 року). У 2005 році укладено 44 кредитних угоди, на суму 5,05 млн. грн., з них 4,16 млн. грн. – кошти державного бюджету, 0,78 млн. грн. – кошти місцевих бюджетів, 0,11 млн. грн. – позабюджетні кошти.

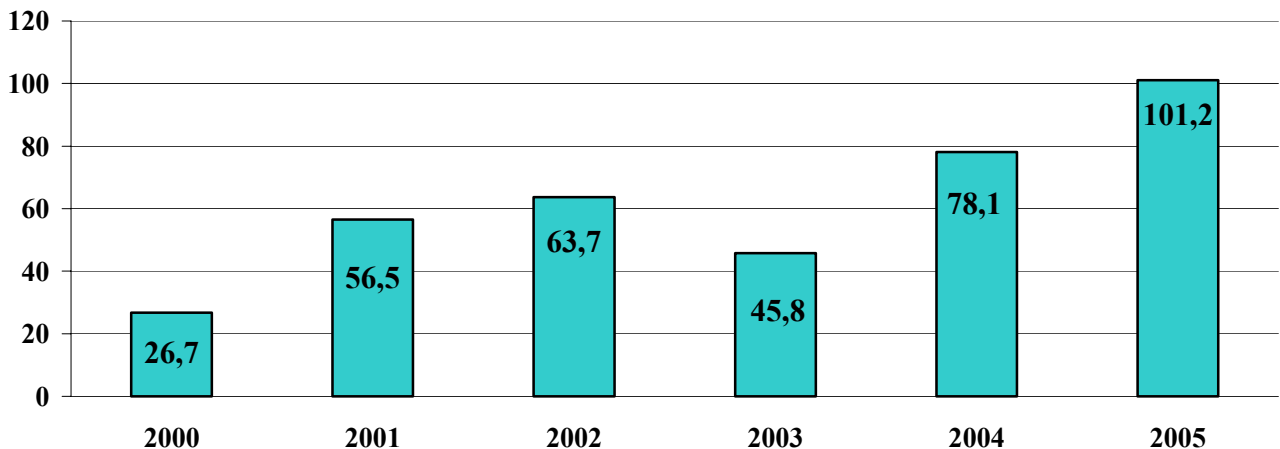

Рисунок 6. Динаміка введення в експлуатацію нового житла за останні шість років, тис.м²

Високими темпами у місті розвивається капітальне будівництво. У 2005 році освоєно 811,4 млн. грн. капітальних інвестицій, в т.ч. інвестицій в основний капітал – 665,0 млн. грн. До експлуатації введено 101,2 тис.м² загальної площі житлових будинків за рахунок усіх джерел фінансування; 11,2 тис. м² виробничих площ (зокрема, склад готової продукції ЗАТ «Вінницямлин», цех з виробництва клейових мастик ТОВ ВКП «Ріца», I черга будівництва ремонтно-будівельної бази ПП «Алін», котельня та корпус металообробки з дільницею гальванопокриття ДП «Вінницятрансприлад», виробничо-побутовий корпус ЗАТ «Вінничанка», котельня для утилізації лушпиння соняшника (ВАТ «Вінницький олійножировий комбінат»); 14,5 тис. м² торговельних площ; 3,8 тис. м² площ підприємств побутового обслуговування населення та закладів громадського харчування; 1,9 тис. м² площ закладів охорони здоров'я, I черга реконструкції вокзального комплексу ст.Вінниця на пл. Героїв Сталінграду, 1, відкрито філії ЗАТ АКБ «Райффайзенбанк Україна», АКБ «Східно-Європейській банк» та ТОВ «Укрпромбанк».

Значна увага приділяється будівництву і реконструкції об'єктів соціально-культурного призначення і комунальної інфраструктури міста. На об'єктах, де замовником є управління капітального будівництва міської ради, освоєно 134,2 млн. грн. капітальних вкладень. Субвенція з державного бюджету у сумі 1544,3 тис. грн. була спрямована на реконструкцію стадіону ЦПКіВ ім. Горького, напірного каналізаційного колектору від каналізаційної насосної станції №1а на вул. Г.Успенського, димової труби котельні на вул. 600-річчя, системи гарячого водопостачання житлового масиву на вул. К.Маркса. Крім того, кошти державного бюджету в сумі 3173,6 тис. грн. спрямовано на виконання комплексу ремонтно-реставраційних робіт на пам'ятках архітектури та містобудування національного значення «Єзуїтський монастир» та «Садиба у П'ятничанах».

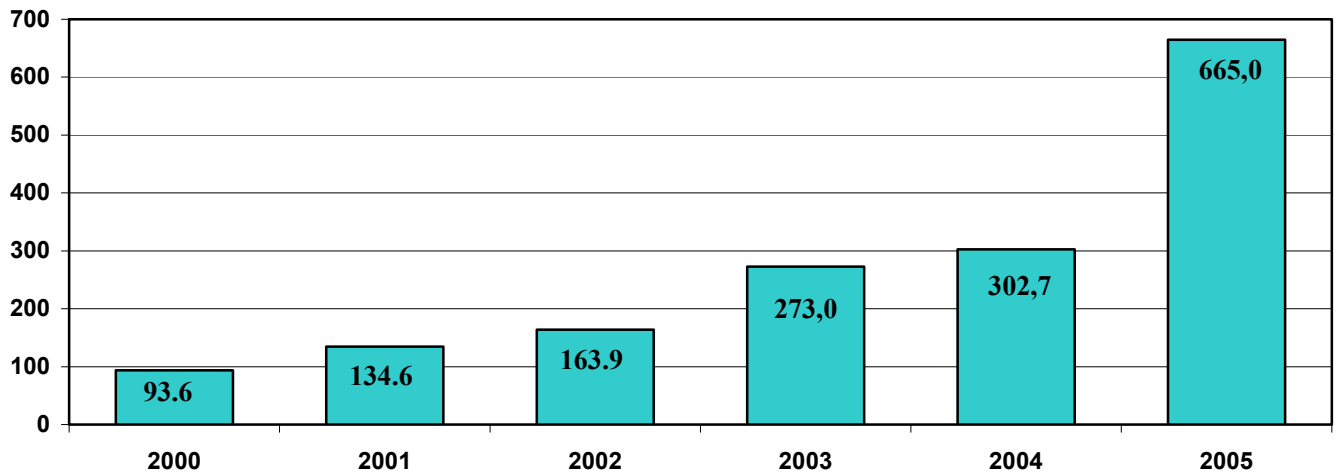

Рисунок 7. Динаміка інвестицій в основний капітал, млн. грн.

За рахунок надходжень до бюджету розвитку у сумі 18,4 млн. грн. профінансовано роботи з реконструкції меморіалу Слави на вул. Козицького, стадіону ЦПКіВ ім. Горького, ділянок тепломереж (вул. Островського, В. Порика, Верхарна, Тимірязєва, Шмідта, Некрасова, Коцюбинського, Тарногородського, К.Маркса) теплових пунктів, реконструкцію та будівництво мереж водоводу та каналізації, реконструкцію трамвайної колії, приміщень закладів охорони здоров'я, приміщень і систем інженерного забезпечення плавального басейну Палацу дітей та юнацтва, будівництво колодязів питної води та артезіанської свердловини в м-ні «Тяжилів» тощо.

3.2. ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЖИТЛОВОГО ФОНДУ

Житлово-комунальні підприємства міста утримують та обслуговують близько 1900 житлових будинків загальною площею 4,5 млн. м², 360 км вулиць та автомагістралей, 272 км тротуарів, 550 га парків та скверів, 517 км мереж зовнішнього освітлення та інше.

У 2005 р. виконано робіт з капітального ремонту житлового фонду на суму 4 млн. грн., які профінансовані в повному обсязі, в тому числі 0,3 млн. грн. – погашення заборгованості за минулий рік.

Відремонтовано 40,7 тис. м² м'яких та шиферних покрівель, 1,4 тис. п. м стиків стінових панелей, замінено 6,3 тис.п.м діляниць трубопроводів, проведено ремонт 1671 бойлерних і елеваторних вузлів, близько 4 тис. м² асфальтового покриття проїздів, тротуарів, 1 тис. м² фасадів будинків, ремонт та модернізацію 22 ліфтів на суму 0,42 млн. грн., заміну інженерного обладнання та інше.

ЖЕКАми міста проводилася робота по обладнанню загальнобудинковими лічильниками електроенергії на ліфти та освітлення сходових клітин, встановлено 84 трьохфазних та 35 однофазних лічильника.

Таблиця 7. Якісні характеристики житлового фонду

Показники	1980	1990	2000	2002	2004	2005
% помешкань, підключених до комунального водопостачання	96,3	98,6	81,5	86,0	87,9	89,9
% помешкань, підключених до комунального газопостачання	65,3	90,5	98,5	96,5	95,7	93,4
% помешкань, підключених до комунальної системи каналізації	95,5	96,8	78,4	83,0	85,7	87,9
% помешкань, підключених до центрального опалення	88,2	92,5	88,8	92,7	92,7	93,1

У 2005 році виконано робіт по благоустрою міста та ремонту автошляхів на суму 9 млн. грн. Відремонтовано 60 тис. м² вулиць та автомагістралей на суму 2,2 млн. грн. Очищено і відремонтовано 181 колодязь на суму 118,4 тис. грн.

В останні роки проблеми в житлово-комунальному господарстві ще більш загострились через недостатнє фінансування.

З кожним роком житловий фонд старіє, не відновлюються несучі конструкції багатоповерхових будинків. Знос трубопроводів системи опалення та гарячого водопостачання наявного житлового фонду складає близько 60%. Близько 30 тис. погонних метрів внутрішньобудинкових інженерних мереж потребують заміни, капітального ремонту м'якої покрівлі у 2006 році потребують 180 будинків, капітального ремонту міжпанельних стиків будинків - 168 тис. погонних метрів.

На балансі та обслуговуванні житлово-експлуатаційних підприємств знаходиться 181 ветхий будинок, де проживає близько 2,3 тис. чоловік. Крім цього, у 2005 році до комунальної власності територіальної громади міста Вінниці прийнятий 31 житловий будинок загальною площею 109,5 тис. м², технічний стан яких вкрай незадовільний.

В основу реформування житлово-комунального господарства закладений принцип поступового переходу житлового фонду комунальної власності до колективної власності - об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, які повинні стати основною формою організації утримання та експлуатації житлових будинків і прибудинкових територій, підвищення рівня їх благоустрою та умов проживання. На даний час функціонує 30 таких об'єднань і одна асоціація об'єднань співвласників багатоквартирних будинків.

З метою активізації роботи з населенням по створенню об'єднання співвласників, за сприяння Вінницької міської ради управлінням інформаційної політики та зв'язків з громадськістю спільно із громадськими організаціями реалізовується Програма підтримки створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, яка сприяє розвитку ринкових відносин у сфері надання комунальних послуг.

За рахунок участі власників та орендарів нежитлових приміщень в утриманні будинків та прибудинкових територій житлово-експлуатаційні підприємства додатково отримали близько 500 тис. грн.

Затверджені нові тарифи на квартирну плату, що дає можливість житлово-експлуатаційним організаціям усіх форм власності спрямовувати фінансові ресурси на збільшення обсягів поточного ремонту житлового фонду, поліпшення якості послуг.

Постійно проводиться робота по скороченню заборгованості населення за житлово-комунальні послуги. За 2005 рік укладено договорів на реструктуризацію заборгованості за житлово-комунальні послуги на суму 1,1 млн. грн. та відповідно до Постанови Кабінету міністрів України №664 від 29.07.2005р. „Про заходи щодо проведення у 2005 році розрахунків з погашення зобов'язань держави за знеціненими грошовими заощадженнями громадян в установах Ощадного банку колишнього СРСР шляхом погашення заборгованості за житлово-комунальні послуги» для погашення заборгованості за житлово-комунальні послуги видано чеків на суму 17,7 млн. грн. За рік заборгованість за житлово-комунальні послуги населення зменшилася на 13,4 млн. грн.

4. ЗАЙНЯТІСТЬ І ДОХОДИ

4.1. ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ТА РИНОК ПРАЦІ

Функціонування ринку робочої сили в місті за останні роки відбувалося на фоні зростання чисельності населення, не зайнятого трудовою діяльністю. Це склалось внаслідок вивільнення робочої сили з виробництва та супроводжувалось зменшенням попиту на неї. Продовжується зменшення чисельності зайнятих в галузях економіки міста (крім працюючих у малих підприємствах та приватних підприємств – фізичних осіб). Також значним залишився і обсяг прихованого безробіття.

В усіх сферах економічної діяльності міста Вінниці (без урахування малого бізнесу) працює майже 105 тис. чол. На кінець 2005 року загальна кількість малих підприємств склала понад 3,8 тис. одиниць, на яких було зайнято більше 22 тисяч працівників (розрахунково). Щорічно збільшується чисельність приватних підприємств фізичних осіб і на кінець 2005 року вона досягла – 23452 особи. Кількість підприємств фізичних осіб, які є платниками податків дещо менша і складає 19,4 тис. чол., що більше, ніж за минулий рік на 2,8 тис. осіб.

Таблиця 8. Загальні тенденції зміни зайнятості, тис. чол.

Адміністративні одиниці	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Місто Вінниця	149200	139200	131300	129600	126800	124900	127000
Вінницький район	20100	14300	14900	14300	13300	13300	13300
Вінницька область	896793	823100	815900	798200	821000	720800	504550
Україна	23725500	21268500	21015500	20091200	20163300	20295700	20680000

Як видно з рисунку 8 у динаміці за останні 15 років спостерігається стала тенденція зменшення кількості зайнятих як у місті Вінниця так і у Вінницькому районі. На протязі останніх трьох років ситуація стабілізувалась і спостерігається підвищення рівня зайнятості населення. Це обумовлено динамічним розвитком сфери малого і середнього бізнесу.

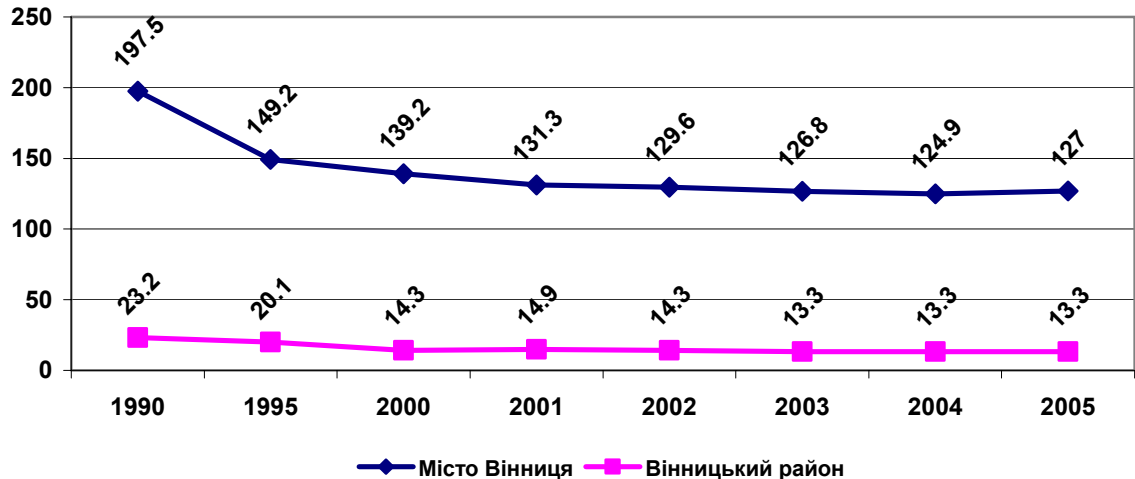

Рисунок 8. Динаміка зміни зайнятості, тис. чол.

У структурі зайнятих за видами економічної діяльності у 2005 році найбільшу питому вагу займає промисловість – 23,8 % - (майже 30,2 тис. чол.). Третина працівників із загальної кількості зайнятих – понад 33 тис. чол. – припадає на соціальну сферу: освіту, охорону здоров'я та соціальну допомогу, колективні, громадські та особисті послуги. У торгівлі працює – понад 9 тис. чол., на будівництві – 6,6 тис. чол.

У порівнянні з 2000 роком структура зайнятих за видами економічної діяльності значно змінилась. Головними тенденціями змін є зменшення питомої ваги зайнятих у промисловості і на будівництві (відповідно на 5,6 та 2,5 процентних пункти) та збільшення долі працівників, зайнятих різними сферами торгівлі (на 2,5 %). На рівні попередніх років залишається зайнятість на підприємствах і організаціях бюджетної сфери. Аналогічні процеси проходять і в інших містах регіону. Тому керівництву міста

необхідно приділити значну увагу створенню нових робочих місць у виробничій сфері, що забезпечить економічний (збільшення надходжень до бюджету) і соціальний ефект.

Динаміка та зміни у структурі зайнятих за видами економічної діяльності наведена у Додатку 4 і зображені на рисунку 9.

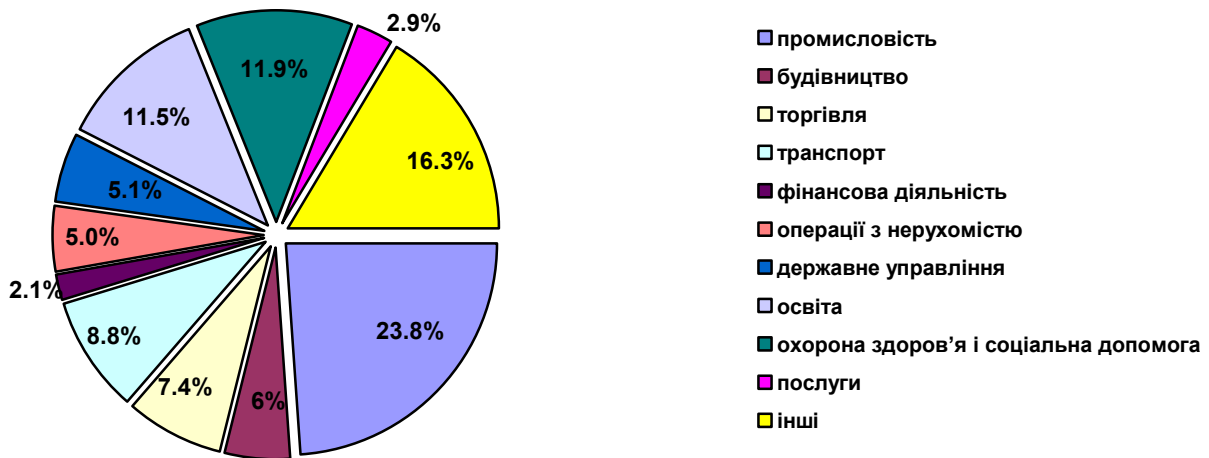

Рисунок 9. Структура зайнятих за видами економічної діяльності у 2005 році

Моніторинг стану ринку праці у місті засвідчує ряд позитивних змін, які відбулись протягом 2005 - 2006 років. Основною ознакою цього є зменшення чисельності незайнятого населення з 15,2 тис. чол. у 2004 році до 14,6 тис. чол. – у 2005 році. Про це свідчить значне зниження показника рівня зареєстрованого безробіття. По місту Вінниці у 2005 році він склав 1,8 %, що більш ніж у двічі менше аналогічного показника 2000 року. У місті Вінниці і Вінницькому районі показник рівня зареєстрованого безробіття значно менший ніж в середньому по Україні та Вінницькій області. Це свідчить про позитивні тенденції розвитку ринку праці у вінницькому регіоні.

На кінець 2005 року на обліку державної служби зайнятості у місті Вінниці перебувало 4384 незайнятих трудовою діяльністю громадян, що на 21,2 % менше в порівнянні з аналогічним періодом попереднього року. Серед зазначеної категорії громадян 96,6 % або 4236 осіб мали офіційний статус безробітного.

Таблиця 9. Рівень зареєстрованого безробіття, %

Адміністративні одиниці	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Місто Вінниця	1,30	3,80	4,10	3,00	2,30	2,30	1,80
Вінницький район	1,30	3,40	2,50	3,10	2,50	2,60	2,30
Вінницька область	0,3	4,1	4,2	3,7	3,2	4,3	4,3
Україна	0,4	4,1	3,6	3,7	3,5	3,5	3,9

Внаслідок реструктуризації, приватизації, запровадження механізму банкрутства продовжуються процеси вивільнення працівників з підприємств і установ міста. Навантаження на одне вільне робоче місце залишається досить значним. Спостерігається стійка регіональна диспропорція між пропозицією робочої сили на ринку праці в місті та попитом на неї. Позитивним явищем в останні роки є зростаючий попит на робочу силу у економіці міста. У місті навантаження на одну вакансію складає у 2005 році 6 осіб, що значно менше ніж у 2000 році (33 особи) і в середньому по Вінницькій області. (Додаток 7; Рисунок 10)

Серед незайнятих переважають громадяни таких професій, як інженер, бухгалтер, економіст, вчитель, вихователь, касир. Найбільше безробітних мають професійно – технічну і вищу освіту. Це пов'язано із значним дефіцитом на низько кваліфіковану робочу силу на підприємствах міста.

Міські центри зайнятості населення проводить значну роботу із підвищення кваліфікації та перекваліфікацію незайнятого населення. Важливою складовою стабілізації ринку праці є збереження і підвищення ефективності використання наявних робочих місць та створення нових. Міські центри зайнятості забезпечують надання соціальних послуг безробітним.

Чисельність вакансій, заявлених підприємствами, організаціями та установами до служби зайнятості, станом на 01.01.2006 року збільшилася в порівнянні з минулим роком на 54,5%. Аналіз ринку праці свідчить про ще існуючий дисбаланс між пропозицією робочої сили та потребами роботодавців.

Роботодавці відчувають нестачу кваліфікованих маркетологів, інженерно-технічних працівників, головних бухгалтерів з досвідом роботи на сучасному виробництві, логістів, газоелектрозварювальників, фахівців з обробки металу і деревини, будівельників, тощо.

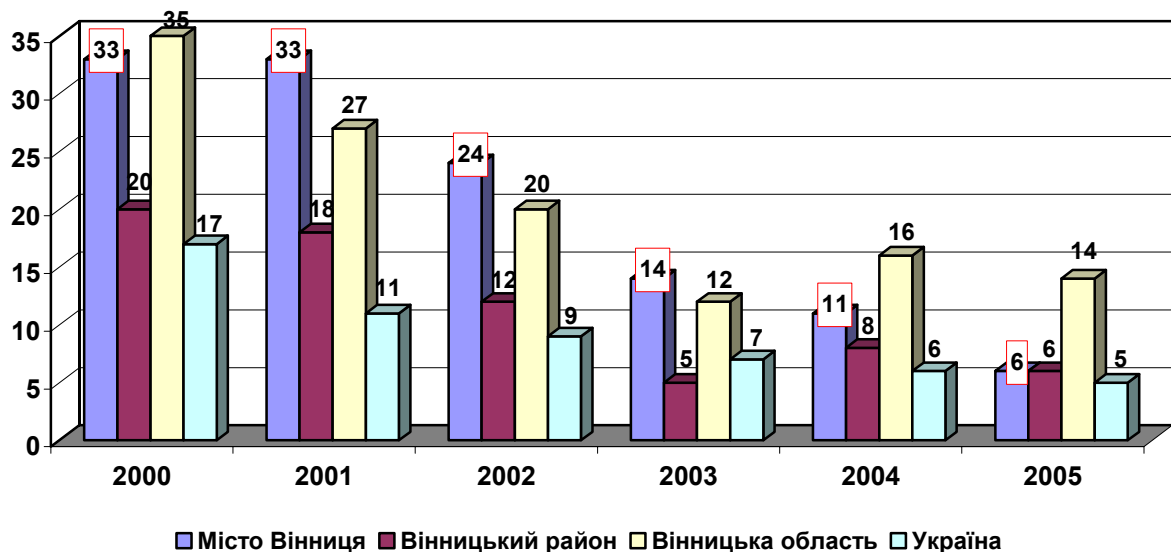

Рисунок 10. Кількість безробітних на одну вакансію, чол.

За рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття 1301 чол., або 29,6% з числа зареєстрованих безробітних по місту, отримали одноразову допомогу з безробіття для організації підприємницької діяльності. Для даної категорії безробітних було проведено навчання щодо основ ведення підприємницької діяльності, вони підготували бізнес – плани започаткування власного бізнесу.

Протягом 2005 року 2458 осіб були зайняті на громадських роботах. Профорієнтаційні послуги через службу зайнятості отримали 14869 чол. (на 6,7% більше в порівнянні з минулим роком), на профнавчання були направлені 1498 чол. (на 7,5% більше, ніж торік). Найбільшу питому вагу осіб, що отримали профорієнтаційні послуги та профнавчання займає молодь. При цьому послуги з професійного навчання надаються на безоплатній основі.

Середня тривалість перебування безробітних на обліку в службі зайнятості стабілізувалася на рівні 7 місяців. Позитивним є зниження терміну перебування громадян у статусі безробітних. Значно знизилась питома вага осіб із тривалістю безробіття понад 6 місяців, що свідчить про позитивну роботу міських центрів зайнятості населення.

Таблиця 10. Зареєстровані безробітні за тривалістю безробіття

	2003		2004		2005	
	абс.	%	абс.	%	абс.	%
До 1 місяця	616	11.54	778	14.27	702	16.57
1-3 місяці	1204	22.55	1200	22.01	1107	26.13
4-6 місяців	1185	22.20	1267	23.24	989	23.35
7-9 місяців	722	13.52	751	13.77	526	12.42
10-12 місяців	660	12.36	628	11.52	402	9.49
13-18 місяців	602	11.28	582	10.67	320	7.55
19-24 місяці	211	3.95	261	4.79	117	2.76
25-36 місяців	93	1.74	65	1.19	54	1.27
Понад 36 міс.	46	0.86	20	0.37	19	0.45

У віковій структурі безробітних найбільшу питому вагу складають особи від 28 років до передпенсійного віку. Негативною тенденцією за останні роки є збільшення кількості безробітних у молодому віці від 18 до 27 років. На це необхідно звернути увагу і докласти зусиль для покращення стану з працевлаштуванням молоді. Особливо це стосується випускників навчальних закладів, які мають фахову підготовку.

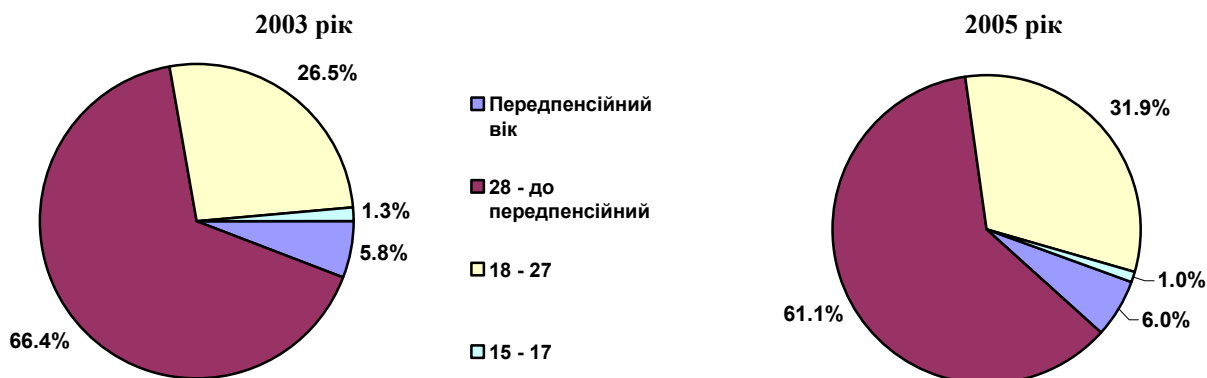

Рисунок 11. Вікова структура зареєстрованих безробітних, %

Показники динаміки та змін у віковій структурі безробітних представлені у Додатку 8 та зображені на рисунку 11.

Позитивними тенденціями у динаміці показників складу безробітних є значне зменшення кількості безробітних, що зареєстровані в службі зайнятості понад 6 місяців (майже на 10 відсотків за останні три роки). Однак збільшується кількість безробітних із вищою освітою, що обумовлено проблемами у взаємодії навчальних закладів з роботодавцями.

Таблиця 11. Відносні характеристики структури зареєстрованих безробітних по місту Вінниці, %

Показники	2003	2004	2005
Зареєстровані в службі зайнятості понад 6 місяців	43,72	42,31	33,95
Вік 18-27 років	26,50	30,19	31,85
Вік 28 років – передпенсійний	5,81	5,50	6,04
Освіта вища	51,26	51,71	55,52
Жінки	74,08	74,02	72,90

Із числа безробітних найбільшу питому вагу займають жінки (більше 70 відсотків). При створенні нових робочих місць необхідно передбачити можливості для працевлаштування саме жінок.

4.2. ЗАРОБІТНА ПЛАТА ТА ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

В останні роки зберігається тенденція щодо зростання реальних доходів населення. За 2005 рік у місті Вінниця середньомісячна заробітна плата, нарахована на одного штатного працівника (без урахування найманих працівників малих підприємств і зайнятих фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності), дорівнювала 712,08 грн., що в 1,6 раза перевищує рівень прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого на 2005 рік (453 грн.), та на 32 % відповідний минулорічний показник.

Таблиця 12. Середня заробітна плата, грн.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
	<i>Номинальні величини, грн.</i>					
Місто Вінниця	222,00	296,00	358,00	435,00	539,62	712,11
Вінницький район	149,00	226,00	275,00	336,00	463,00	649,00
Вінницька область	159,00	215,00	265,36	333,52	434,94	597,36
Україна	230,00	311,00	376,38	462,27	589,62	806,00

Досягнута економічна стабілізація та підвищення рівня середньої заробітної плати поки що не стали надійним чинником підвищення добробуту громадян та якості життя, вирішення проблем у соціальній сфері. Однак, зростання реальних доходів населення, розширення його платоспроможного попиту забезпечили приріст обсягів роздрібного товарообігу на 18,4%, реалізованих населенню послуг на 21,8%. Вклади населення на депозитних рахунках банків збільшились у 1,5 раза.

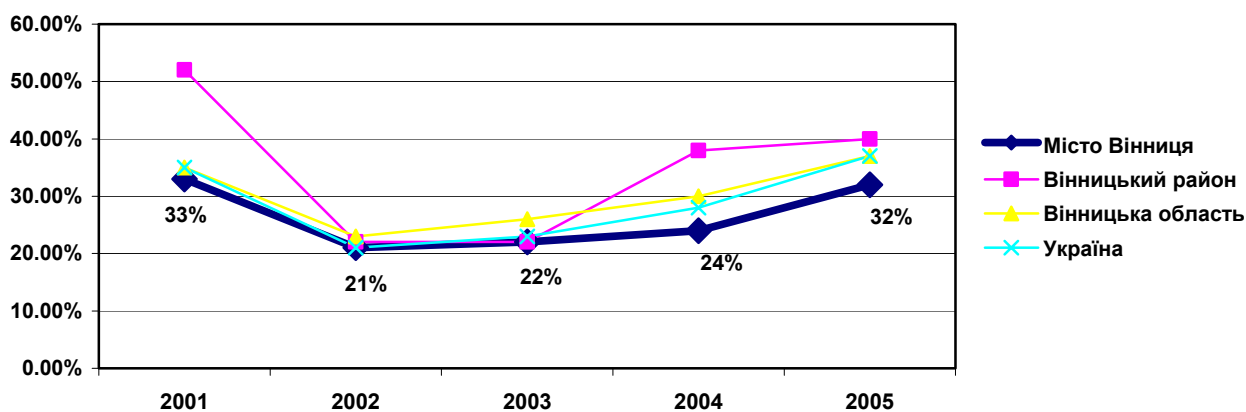

Рисунок 12. Динаміка приросту середньої заробітної плати, %

Найбільш суттєво в порівнянні з 2004 роком зросла заробітна плата працівників освіти, охорони здоров'я і соціальної допомоги, державного управління, транспорту. Найбільш оплачуваними залишаються працівники фінансових установ, будівництва, транспорту, а серед промислових видів діяльності – зайняті на підприємствах харчової та обробної промисловості. Оплата праці працівників цих видів діяльності перевищувала середній по економіці міста показник в 1,2 – 1,9 раза.

Рівень середньомісячної заробітної плати штатних працівників підприємств за галузями економіки за 2000 – 2001 роки наведений у Додатку 9.

Таблиця 13. Заробітна плата за видами діяльності

Галузі і види діяльності	2002	2003	2004	2005	2003/ 2002	2004/ 2003	2005/ 2004
	Номінальні величини, грн.				Темп приросту, %		
Сільське господарство, мисливство, лісове та рибне господарство	327.65	371.63	443.65	568.19	13.42	19.38	28.07
Промисловість	380.65	470.69	586.84	737.92	23.65	24.68	25.74
Будівництво	433.73	602.30	774.45	872.82	38.87	28.58	12.70
Оптова й роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з їх ремонту	282.75	357.98	456.62	534.14	26.61	27.55	16.98
Готелі та ресторани	210.72	249.34	295.02	408.04	18.33	18.32	38.31
Транспорт і зв'язок	420.79	457.59	610.14	799.18	8.75	33.34	30.98
Фінансова діяльність	673.52	847.65	1018.34	1306.07	25.85	20.14	28.25
Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	368.55	475.61	528.76	703.10	29.05	11.18	32.97
Державне управління	534.36	635.85	709.89	1092.79	18.99	11.64	53.94
Освіта	292.49	393.50	463.04	675.75	34.53	17.67	45.94
Охорона здоров'я та соціальна допомога	216.84	279.46	336.96	488.10	28.88	20.58	44.85

Поліпшення фінансового стану ряду підприємств, позитивні зрушення в організації оплати праці забезпечили випереджаюче зростання заробітної плати на 32% проти росту споживчих цін – 10,3%. Однією з найгостріших соціальних проблем залишається питання своєчасності виплати та погашення заборгованості із заробітної плати. Станом на 01.01.2006 року заборгованість 54 економічно активних підприємств міста з виплати заробітної плати складала 4188 тис. грн. і зросла в порівнянні з початком 2005 року на 733,5 тис. грн.

Суттєве зростання заборгованості із заробітної плати в порівнянні з початком року пов'язано, в першу чергу, з новоутвореною заборгованістю із заробітної плати, яка щомісячно складає 10-20 % в структурі загальноміських боргів. Це пов'язано з нестабільною фінансово - господарською діяльністю окремих підприємств міста, низькою завантаженістю виробничих потужностей, а також недофінансуванням з бюджетів усіх рівнів підвідомчих установ.

5. ЕКОНОМІКА

5.1. СУБ'ЄКТИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В економіці міста Вінниці, в останні роки, продовжуються процеси реформування власності. Станом на 01.11.2006 року в ДПІ у м. Вінниці зареєстровано 8885 платників податків – юридичних осіб. Фактично сплачують податки 6505 платників, або 73,2% від зареєстрованих. Фізичних осіб – платників податків на зареєстровано 23452 особи, в т.ч. сплачують податки 19396 осіб, що складає 82,7%. За п'ять років сукупність об'єктів ЄДРПОУ зросла майже у двічі.

Таблиця 14. Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності в місті

Показники	1996	1998	2000	2002	2004	2005
Зареєстровані СГД разом	9763	11779	15771	20163	26768	30278
Частка фізичних осіб, %	28,83	40,50	47,11	56,63	61,66	64,06
Динаміка зростання кількості зареєстрованих СГД, %	x	120,65	133,90	127,80	132,80	113,10

Найпоширенішими організаційно - правовими формами господарювання підприємств, створених у 2005 – 2006 роках залишаються приватне підприємство і товариство з обмеженою відповідальністю. Підприємства приватної власності складають 81 відсоток від загальної кількості об'єктів ЄДРПОУ.

Таблиця 15. Динаміка кількості суб'єктів господарської діяльності

Адміністративні одиниці	1996	1998	2000	2002	2004	2005
Кількість юридичних осіб						
Місто Вінниця	6948	7008	8342	8744	10263	10882
Вінницький район	389	509	654	846	978	1025
Вінницька область	14997	16673	19487	23074	25292	в/д
Україна	615686	728007	834886	935578	1023396	в/д
Кількість фізичних осіб						
Місто Вінниця	2815	4771	7429	11419	16505	19396

За 2005 рік зареєстровано суб'єктів підприємницької діяльності – юридичних осіб (малих підприємств) 497 одиниць, фізичних осіб (приватних підприємців) – 5272, що відповідно на 55,3% та 12,1% більше, ніж за минулий рік. На 27,6% порівняно з 2004 роком зменшилась кількість суб'єктів господарювання, що скасували свою діяльність (100 малих підприємств та 647 – приватних підприємців скасували реєстрацію).

Сфера підприємництва міста характеризувалась динамічним розвитком. Кількість суб'єктів господарської діяльності у розрахунку на 1000 жителів у динаміці збільшується. Чисельність юридичних осіб у 2005 році склала 30,04 одиниць, а чисельність приватних підприємців – фізичних осіб – 53,55 чол. у розрахунку на 1000 жителів.

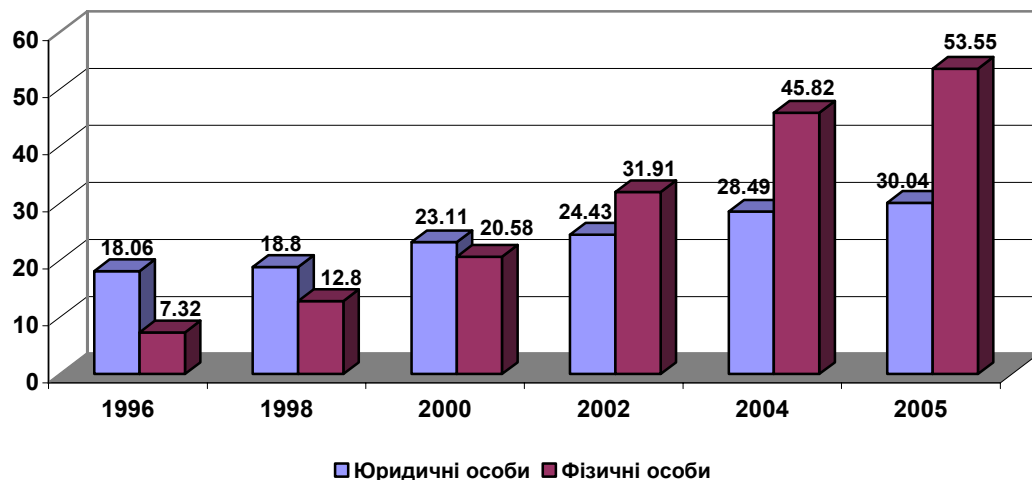

Рисунок 13. Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності на 1000 жителів

Матеріальну сферу економіки міста представляють промисловість, будівництво, транспорт, зв'язок, а нематеріальну – заклади освіти, охорони здоров'я, культури, тощо

Таблиця 16. Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності за видами діяльності

Галузі і види діяльності	1996	2000	2004	2005	З них МП (2004 р.)
Сільське господарство, мисливство та лісове господарство	129	80	114	119	30
Рибне господарство	2	2	3	5	0
Промисловість, у т.ч.:	1047	1067	1323	1396	547
добувна промисловість	6	6	6	6	0
обробна промисловість	1019	1033	1275	1345	547
виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	22	28	42	45	0
Будівництво	670	570	700	742	339
Оптова і роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з ремонту	2740	2758	3182	3355	1380
Готелі та ресторани	112	127	146	147	55
Транспорт і зв'язок	118	168	241	261	126
Фінансова діяльність	120	141	202	221	27
Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	344	759	1097	1198	722
Державне управління	175	160	202	222	3
Освіта	107	120	200	206	29
Охорона здоров'я та соціальна допомога	246	198	265	283	50
Колективні, громадські та особисті послуги	435	814	1233	1373	115
Інші	703	1378	1355	1354	0
РАЗОМ	6948	8342	10263	10882	3423

У структурі зареєстрованих суб'єктів господарської діяльності за видами їх діяльності найбільшу питому вагу займають підприємства оптової і роздрібною торгівлі, торгівлі транспортними засобами (30,8%) і промисловості (12,8%). Найвищими темпами збільшується кількість підприємств, що займаються операціями з нерухомістю, здавання під найм та надають послуги юридичним особам (їх кількість збільшилась за останні 10 років у 3,5 рази). Починаючи з 1994 року, в промисловості провідне місце займає недержавний сектор, основу якого складають підприємства приватної форми власності. Переважна більшість підприємств, які функціонують в сільському господарстві, промисловості, будівництві, оптовій та роздрібній торгівлі, створені на засадах приватної власності.

Структура підприємств міста за чисельністю працюючих наведена у Додатку 10.

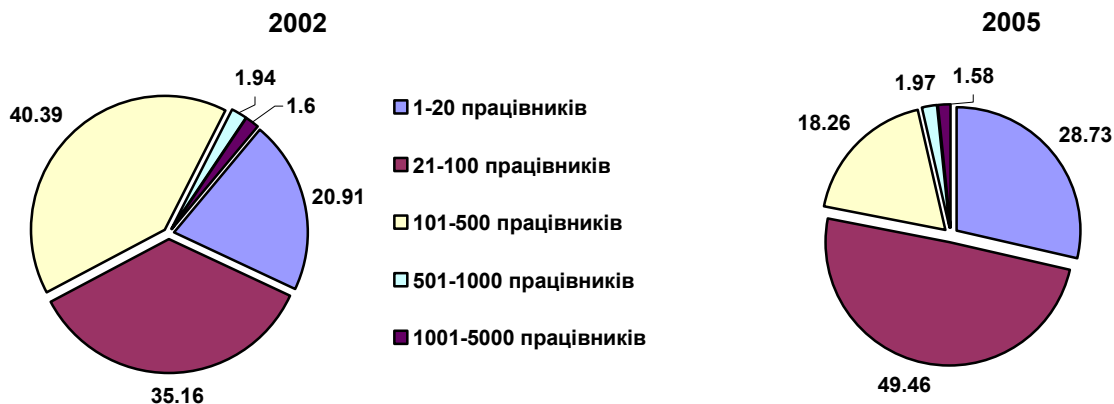

Рисунок 14. Структура підприємств в місті за чисельністю працюючих (без врахування приватних підприємств – фізичних осіб), %

У 2005 році спостерігались і негативні тенденції у економічному розвитку. Уповільнились темпи зростання промислового виробництва: у 2003 році – 15,3%, 2004 – 17,9%, 2005 – 2,4%. Не досягнуті минулорічні обсяги виробництва у целюлозно-паперовій промисловості та видавничій справі. Досить високою є енерговитратність виробництва. Залишилась значною питома вага (понад 37%) суб'єктів господарювання, які зазнали збитків. Зросли суми взаємних неплатежів, кредиторська заборгованість перевищує дебіторську на 37%.

Загальні обсяги продукції та послуг в порівняних цінах у динаміці збільшуються. Результатом роботи господарського комплексу міста у 2005 році став прибуток в сумі 109,2 млн. грн.

Таблиця 17. Обсяг продукції та послуг за видами діяльності в порівняних цінах, тис. грн.

<i>Галузі і види діяльності</i>	<i>2000</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство та рибне господарство	1687	2428.2	2604.2	3444.1
Промисловість	74121.5	84596.8	85110.6	108047.2
Будівництво	31264	42645.8	49508.4	57947
Оптова і роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з ремонту	60224.5	65066.8	71049	74856.4
Готелі та ресторани	4525.7	2917.9	3536.9	4895.4
Транспорт і зв'язок	9991.9	11014.5	17182.8	22959.5
Фінансова діяльність	8223.8	6182.2	1975.9	2251.2
Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	21820.5	35600.9	48162.7	65623.4
Освіта	2064.7	3048	2766.3	4688.3
Охорона здоров'я та соціальна допомога	1420,9	1995,9	2206,5	5001,9
Колективні, громадські та особисті послуги	4827,3	6825,6	10141,7	13584,3
Інші	6250,6	8821,9	12513,5	18586,2
РАЗОМ	213923.6	253501.1	281896.8	344712.5

Сьогодні підприємництво відіграє важливу роль в соціально - економічному розвитку міста. Утверджується малий та середній бізнес. Статистика свідчить, що на протязі останніх 4 років малий бізнес активно зростає. Сьогодні відбувається кількісний і якісний його ріст. Щороку реєструється більше 400 підприємств та близько 4000 приватних підприємців.

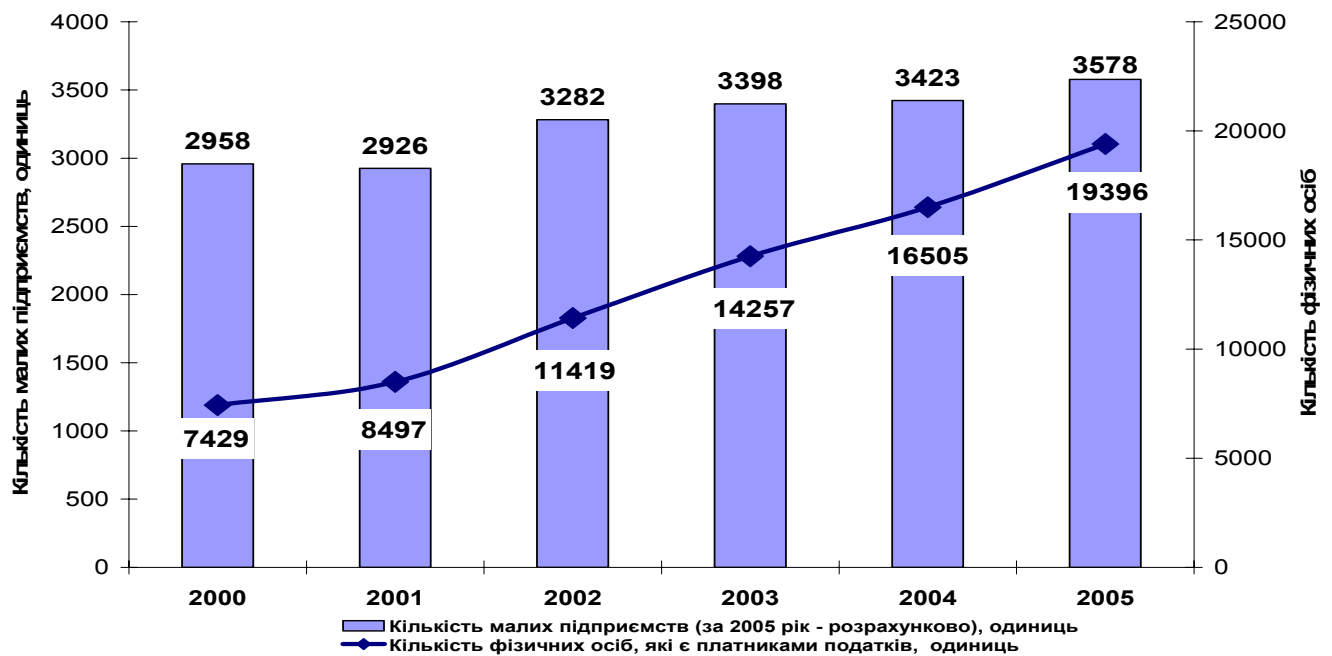

Рисунок 15. Кількість діючих суб'єктів малого підприємництва

Як показує аналіз збільшується кількість діючих підприємств. За останні 4 роки кількість діючих підприємств зросла на 74 одиниць, або на 3,3 %.

Розвиток підприємництва в місті супроводжувався активною інвестиційною діяльністю. Прийнято до експлуатації 127 новозбудованих та реконструйованих об'єктів загальною площею 29,6 тис. кв. м., у т.ч. 65 магазинів, 10 перукарень та косметичних кабінетів, 12 офісних приміщень, 4 стоматкабінети, 7 аптек.

Відкриття Єдиного дозвільного офісу та прийняття міською радою «Правил забудови та використання територій м. Вінниці. Частина 1 – Процедури і регламенти» сприяють спрощенню процедур отримання документів дозвільного характеру та введення в дію об'єктів.

Протягом 2005 року продовжувався процес створення розгалуженої мережі банківських установ. В місті працює 32 філії комерційних банків. Кількість виданих кредитів збільшилась на 20%.

На кінець 2005 року загальна кількість малих підприємств склала понад 3,5 тис. одиниць, чисельність підприємців фізичних осіб – 23452. Кількість підприємців фізичних осіб, які є платниками податків, склала 19396 чоловік.

Суб'єктам підприємництва для комерційних потреб виділено 37 земельних ділянок загальною площею 206,2 тис.м². Від продажу земельних ділянок до бюджету міста надійшло 4,1 млн. грн. В оренді комерційних структур перебуває 451 об'єкт комунальної власності міста, або 66% від їх загальної кількості. Приватизовано 23 об'єкти.

5.2. ПРОМИСЛОВЕ ВИРОБНИЦТВО

Обсяг реалізованої промислової продукції (робіт, послуг) підприємствами основного кола статистичної звітності склав 924,0 млн. грн.(в діючих цінах). В обсязі реалізації питома вага товарів широкого використання складає 43,9%, сировинної продукції – 28,0%.

Виробничу діяльність підприємства здійснювали в умовах нарощування виробництва конкурентоспроможної продукції на основі технічного та технологічного переозброєння виробництва. За даними підприємств кожне третє промислове підприємство здійснює інноваційну діяльність, освоєне виробництво понад 800 нових видів та моделей продукції, впроваджено низку прогресивних технологічних процесів. Більше третини підприємств основного кола проводило технічне переоснащення виробництва та оновлення основних фондів. На ці цілі спрямовано понад 50 млн. грн. (80% – власні кошти підприємств).

За результатами роботи промислового комплексу міста у 2005 році обсяги промислового виробництва збільшилися проти минулого року на 2,4%. Досягнуто збільшення обсягів виготовлення продукції практично за всіма видами економічної діяльності.

У 2005 році досягнуто приросту виробництва за такими видами діяльності: харчова промисловість та переробка сільськогосподарської продукції – 4,9%; легка промисловість – 6,1%; хімічна промисловість – 42,2%; виробництво інших неметалевих виробів (будівельних матеріалів) – 9,9 %; машинобудування – 16,3%; металургія та обробка металу – 2,9%.

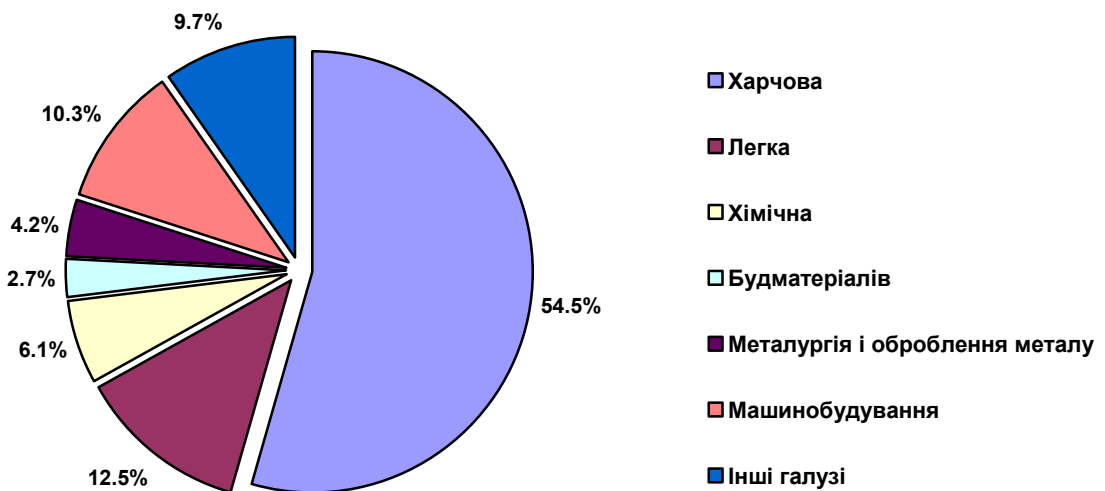

Рисунок 16. Структура промислового виробництва за видами економічної діяльності, %

Найбільшу питому вагу (54,5%) у структурі промислового виробництва займають підприємства, віднесені **до харчової промисловості та переробки сільськогосподарських продуктів**. У 2005 році збільшився випуск молока – на 20,8%, круп – в 1,6 рази, кондитерських виробів – на 28,6%. На ВАТ «Олійножировий комбінат» освоєно виготовлення серії «Веркіних майонезів» та м'яких маргаринів; на ДП «Вінницяхліб» концерну «Хлібпром» – 12 нових видів хлібобулочних, кондитерських виробів та виробів листково-дріжджевих заморжених; в ТОВ «АВІС» – 4 групи нових виробів, в т. ч. напої соковмісні, соуси «Майо», майонези ТМ «Смуссі»; на ВАТ «Вінницький міський молочний завод» – 2 нові види сиркових мас з фруктовими наповнювачами.

Актуальним нині є питання впровадження системи управління безпекою харчових продуктів (НАССР) на підприємствах харчової промисловості, оскільки без дотримання світових норм і вимог безпеки продукції неможливий вихід українських товаровиробників на міжнародні ринки. На даний час розпочаті роботи з розробки і впровадження системи НАССР на ВАТ «Вінницький олійножировий комбінат».

Друге місце за питомою вагою (12,5%) у структурі промислового комплексу займають підприємства **легкої промисловості**. Збільшилось виготовлення чоловічих та жіночих швейних виробів відповідно в 3,2 рази та на 12,6%. Поступово розширюється внутрішній ринок. У 2005 році освоєно 260 моделей швейних виробів на ЗАТ «Поділля», 112 моделей чоловічого одягу – на ВАТ «Володарка», 15 нових моделей чоловічих брюк на фабриці «Динамо».

Питома вага підприємств, віднесених за видом економічної діяльності до **машинобудування**, в загальних обсягах виробництва складає 10,3%. Провідні підприємства галузі: ВАТ «ВЗТА», «Маяк», Дослідний завод, державні підприємства «Авіаційний завод» та НВО «ФОРТ», ПП «Елна-Сервіс» більшу частину продукції, яка виготовляється, експортують в країни близького та далекого зарубіжжя.

Питома вага підприємств галузі **металургії та обробки металу** в структурі промислового виробництва склала 4,2%. Стабільно працюють підприємства «Вінницятрансприлад», ТОВ «Вінтар», ВАТ «ВІЗ», «Будмаш».

Позитивні зрушення відбулись в 2005 році на підприємствах **хімічної галузі**. Питома вага галузі в загальному обсязі промислового виробництва склала 5,2%. Зокрема, збільшено виготовлення продукції більше, ніж у 2 рази на ЗАТ «Вінницяпобутхім». Успішно працює спільне українсько-іспанське підприємство «Сперко-Україна», яке спеціалізується на виготовленні медичних препаратів. На підприємстві у 2005 році освоєно виробництво 8 нових медичних препаратів. Стабільно працює ТОВ «Бета-В», де за рахунок вдосконалення технології виробництва освоєно виготовлення 6 видів мила.

Виробництво **будівельних матеріалів** займає 2,7% у структурі промисловості. Основними видами продукції галузі є бетон товарний; цегла керамічна, стінові будівельні матеріали; елементи конструкцій збірних з цементу для житлового будівництва.

За результатами роботи у 2005 році наростили обсяги виробництва на 29,4% підприємствах, віднесених до **виробництва електроенергії, газу та води**. Державним підприємством «Вінницькі теплові мережі» здійснено реконструкцію теплових мереж з використанням попередньо – ізольованих труб в окремих районах міста, що дозволило зменшити витрати при транспортуванні теплової енергії, підвищити якість та надійність теплопостачання.

Спад виробництва на підприємствах, віднесених за видом економічної діяльності до **целюлозно-паперової промисловості та видавничої справи**, в останні роки пов'язаний з їх роботою в умовах жорсткої конкуренції.

5.3. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА І ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Протягом 2005 року спостерігається значне зростання прямих іноземних інвестицій в економіку міста. На 21 вінницьке підприємство надійшло 15,4 млн. дол. США, що в 8,9 рази більше, ніж за попередній рік (це складає понад 70% загального обсягу інвестицій в економіку Вінницької області у 2005 році).

З початку процесу інвестування обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку міста склав 30,8 млн. дол. США, або 85,6 дол. США у розрахунку на одного мешканця. Найбільш привабливими для іноземного інвестування залишаються харчова промисловість та перероблення сільськогосподарських продуктів. Основними формами залучення іноземного капіталу були грошові внески та внески у формі рухомого і нерухомого майна.

У динаміці за останні роки підприємства міста нарощують експортний потенціал. У географічній структурі експорту найбільшу питому вагу займають країни ЄС (39,9 %) та Росія (29,3%).

Таблиця 18. Географічна структура експорту, тис. доларів США

<i>Країни та регіони</i>	<i>2004</i>
Країни СНД(окрім Росії)	16291.4
Окремо Росія	38863.4
Країни ЄС	53027.7
Країни Азії	8199.8
Країни Африки	1538.1
Америка	14777.8
Австралія	67.2
Інші	0
РАЗОМ	132765.4

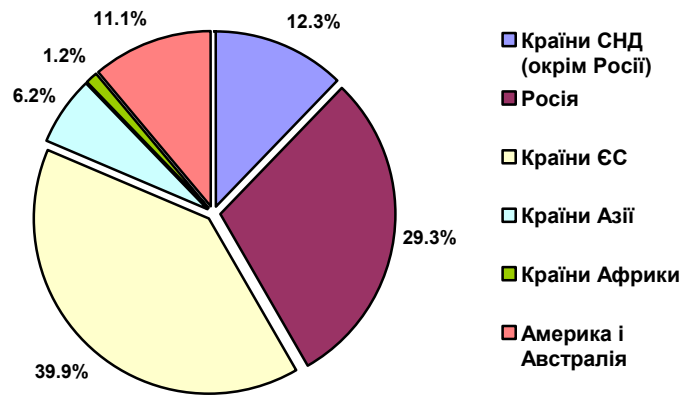

Рисунок 17. Географічна структура експорту, %

Більша частка обсягів вкладень капіталу за період здійснення інвестиційної діяльності припадає на Кіпр (44,5%), Туреччину (7,8%) та Іспанію (7,3%), інші надходять з Швейцарії (6,4%), Російської Федерації (4,3%), Німеччини (3,6%), та інші (26,1%).

Таблиця 19. Структура прямих іноземних інвестицій за країнами походження, тис. доларів США

<i>Країни та регіони</i>	<i>Всього станом на 01.01.2005 р.</i>	<i>Всього станом на 01.01.2006 р.</i>
Росія	1298.8	1377.08
Німеччина	1105.89	1047.34
Швейцарія	1723.34	1969.92
США	579.13	349.13
Іспанія	1478.56	2246.94
Італія	17	216.61
Польща	390.22	969.38
Туреччина	2134.21	2400.84
Кіпр	1289.47	13931.69
Інші	5562.88	6267.49
РАЗОМ	15579.5	30776.42

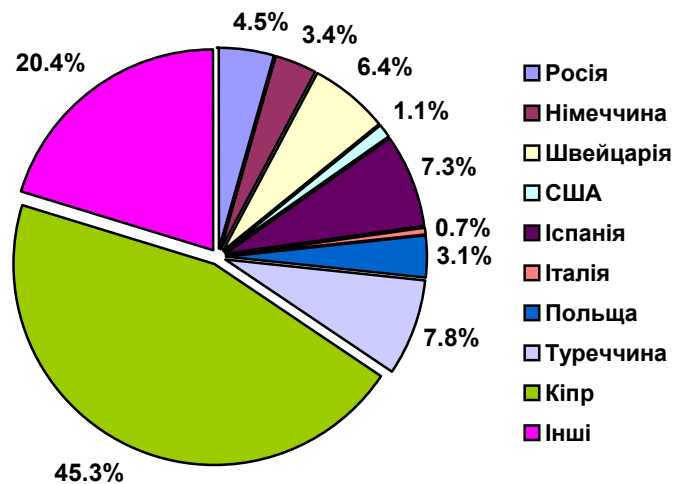

Рисунок 18. Структура прямих іноземних інвестицій за країнами походження, станом на 01.01.2006 р., %

У структурі інвестицій за видами економічної діяльності найбільші суми вкладені іноземними інвесторами в розвиток промисловості (48,1% до загального обсягу) та оптової і роздрібною торгівлі (44,1%).

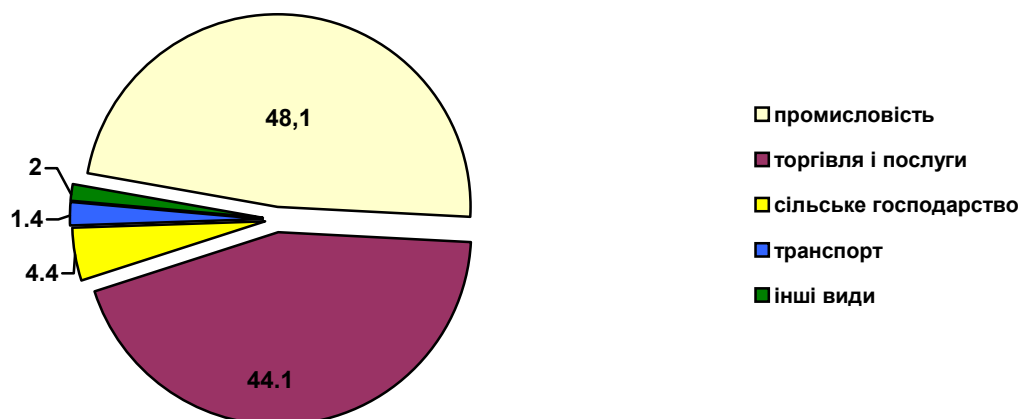

Рисунок 19. Структура інвестицій за видами економічної діяльності, %

Вінницькою міською радою впроваджується проект «Створення центру інформаційної підтримки підприємництва», метою якого є створення бази щодо інформаційного забезпечення інвестиційних намірів потенційних вкладників. Відповідна інформація розміщена на офіційному WEB – порталі міської ради www.city.vin.com.ua.

5.4. НАЙБІЛЬШІ РОБОТОДАВЦІ

Найбільшого розвитку у вінницькому регіоні отримали підприємства харчової промисловості та сільськогосподарського машинобудування. Провідними підприємствами цих галузей є:

- **ВАТ “Вінницький олійно-жировий комбінат”** - сучасне підприємство по виробництву олії, мила туалетного, господарського, жирів для кондитерської промисловості, маргарину, майонезів. Фірмова марка “ВІОЛІЯ”. Спроможне переробляти 700 тонн насіння соняшнику, рапсу (240 т.), сої. Характеризується як провідне підприємство галузі України.
- **ВАТ “Івано-ФранківськВінницям’ясо”** - це багатопрофільне виробництво і безвідходні технології, висока якість продукції та широкий її асортимент, порядність та обов’язковість у виконанні вимог замовника за системою “точно в термін”. 70% продукції реалізується в Росії. Сьогодні підприємство випускає більше 90 найменувань ковбасних виробів, 30 найменувань м’ясних та м’ясо- рослинних консервів, 10 найменувань лікарських засобів та органопрепаратів, м’ясо всіх видів сільськогосподарських тварин. На підприємстві відпрацьований механізм виробничо-ветеринарного контролю. Виробнича лабораторія акредитована на “технічну компетентність” в системі УкрСЕПРО, оснащена сучасним високоточним обладнанням з комп’ютерною обробкою результатів досліджень. З метою покращення організації і технології виробництва на підприємстві в даний час запроваджується система якості, яка б відповідала міжнародним стандартам ISO 9001: 2000, ISO 14000 та системі НАССР. Підприємство-лауреат 5-го Українського національного конкурсу з якості.
- **ВАТ “Вінницький завод тракторних агрегатів”** - провідне підприємство по випуску шестеренних насосів для гідросистем тракторів, сільгоспмашин, автомобілів, дорожньобудівельних машин. За більшою частиною продукції має сертифікати відповідності в Росії, Казахстані, Республіці Білорусь та інших державах.

Таблиця 20. Найбільші роботодавці міста Вінниці у 2006 році

<i>Підприємство, організація, установа</i>	<i>Вид діяльності (основний)</i>	<i>Чисельність працівників</i>
ВАТ "Вінницька кондитерська фабрика"	Виробництво кондитерських виробів з давальницької сировини	2230
ВАТ "Володарка"	Виробництво і продаж високоякісного чоловічого одягу	2000
КП "Трамвайно-тролейбусне управління"	Надання послуг з пасажирських перевезень трамваями та тролейбусами	1880
ТОВ "Вінницька підшипникова компанія"	Виробництво підшипників, надання послуг з металообробки, кузні, спаювання промпроводів, ремонту верстатів	1167
ВАТ "Вінницький завод тракторних агрегатів"	Промислове виробництво, проектування, виготовлення та реалізація деталей, запчастин до автомобілів, тракторів та іншої сільськогосподарської техніки	1155
ВАТ "Вінницький олійножировий комбінат"	Переробка насіння олійних культур, виробництво нерафінованих і рафінованих дезодорованих рослинних олій, виробництво модифікованих жирів і саломасів, фасування рослинних олій, виробництво майонезів та м'яких маргаринів	1029
ТОВ підприємство "Авіс"	Виробництво продуктів харчування (майонез, маргарин, сонячна олія, безалкогольні напої)	1012
ВАТ "Концерн Хлібпром"	Виробництво хліба, хлібобулочних виробів	968
ВАТ "Південьзахідшляхбуд"	Будівництво автомобільних доріг; видобування каменю для будівництва; оптова торгівля будівельними матеріалами	903
ДП Вінницький завод "Кристал"	Виготовлення діамантів з природної слюдної сировини; виготовлення ювелірних виробів з діамантними вставками; обладнання та технічне оснащення для обробки алмазів	900
ВП "Вінницяводоканал"	Ринок комунальних послуг	841
ЗАТ "Поділля"	Послуги з пошиву верхнього одягу іноземним фірмам	825

ВАТ "Маяк"	Прилади побутового та промислового призначення: масляні електрорадіатори, радіатори опалення, електроконвектори, тепловентилятори, інкубатори, зварювальні апарати, теплові завіси	710
ВАТ "Вінницький асфальтобетонний завод"	Виробництво асфальтобетону	484
Вінницьке УВП УТОС	Насоси побутові, електрокипятильники, електроплити	475
ДП "Вінницястандартприлад"	Виробництво засобів пломбування та приладдя для комерційної роботи залізниць	394
ДП "Вінницястандартметрологія"	Метрологічні послуги, сертифікація продукції, стандартизація та управління якістю, випробування продукції, виготовлення та ремонт ЗВТ	211
ДП "Державна картографічна фабрика"	Надання послуг по виготовленню поліграфічної та картографічної продукції	209
Вінницьке учбово-виробниче товариство глухих УТОГ	Виробництво і реалізація білизняного трикотажу	181
Спільне українсько-іспанське підприємство "Сперко-Україна"	Фармацевтичне виробництво; розробка, виготовлення та реалізація готових лікарських засобів	172
ЗАТ "Вінничанка"	Пошив постільної білизни та жіночого одягу	150
ВАТ завод "Будмаш"	Виробництво металевих резервуарів, цистерн і контейнерів, виробництво машин для сільського господарства	130
ТОВ "Бета-В"	Виробництво і продаж мила	115
ТОВ НВП "Астор"	Продукція машинобудування	100

5.5. БЮДЖЕТНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Бюджет міста повинен слугувати інтересам його мешканців і бути планом формування та використання бюджетних ресурсів для забезпечення проведення заходів і виконання функцій, які здійснюються міською радою та її виконавчим комітетом, спрямованих на всебічне задоволення потреб громади міста, а також на його економічний і соціальний розвиток. Доходи бюджетів усіх рівнів формуються за рахунок надходжень від сплати фізичними та юридичними особами податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

У 2005 році до бюджету міста надійшло 291,0 млн. грн., що на 71,5 млн. грн. (на 32,6%) більше, ніж у попередньому році, в т.ч. до загального фонду – 238,5 млн. грн., до спеціального фонду – 52,5 млн. грн. Це дало можливість збільшити видатки на гуманітарну сферу і сприяло розвитку системи охорони здоров'я, освіти, фізичної культури та спорту, збереженню культурної спадщини. Динаміка власних податкових надходжень показана у Додатку 6.

Від власних та закріплених доходів надійшло 137,3 млн. грн. Надходження від найголовнішого податку – податку з доходів фізичних осіб – склали 98,7 млн. грн.

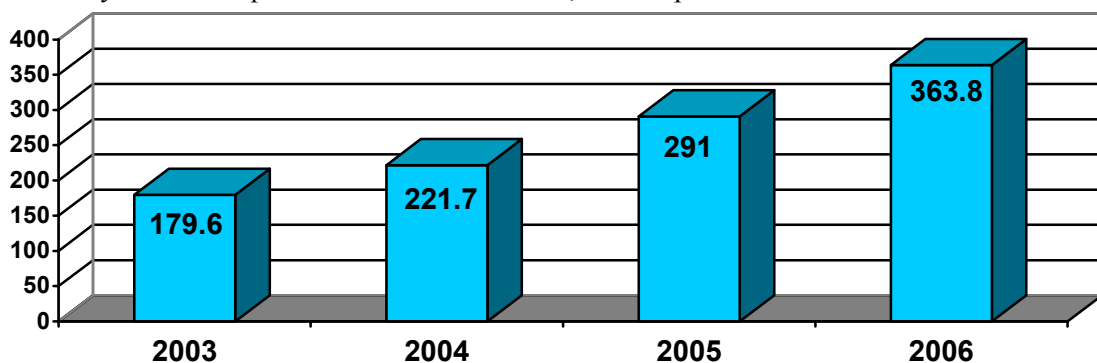

Рисунок 20. Динаміка надходжень до міського бюджету, млн. грн.

За 2005 рік до Зведеного бюджету міста мобілізовано 449,1 млн. грн., що більше від скоригованих фактичних надходжень попереднього року на 56,0 млн. грн.

Для забезпечення власного кошика в 2005 році за бюджетом закріплюються наступні податки: податок з доходів фізичних осіб; податок на землю; податок на прибуток підприємств комунальної власності; місцеві податки і збори (всього 9 податків).

Чималу роль відіграють надходження від приватизації майна та продажу землі.

Продаж об'єктів групи А здійснюється відповідно до Законів України «Про приватизацію невеликих державних підприємств /малу приватизацію/», «Про приватизацію державного майна», «Про Державну програму приватизації», рішень міської ради.

Продаж земельних ділянок здійснюється на підставі «Тимчасового порядку продажу вільних земельних ділянок несільськогосподарського призначення у м. Вінниці».

Регулювання орендних відносин здійснюється на підставі «Положення про методику розрахунку орендної плати, порядок, умови оренди та використання коштів, що надходять від оренди комунального майна територіальної громади м. Вінниці», затвердженого рішенням міської ради від 21.06.2002р. № 37.

Таблиця 21. Доходи бюджету на одного мешканця, грн.

<i>Джерела надходжень</i>	<i>2003</i>			<i>2004</i>			<i>2005</i>
	<i>Місто Вінниця</i>	<i>Вінницька область</i>	<i>Україна</i>	<i>Місто Вінниця</i>	<i>Вінницька область</i>	<i>Україна</i>	<i>Місто Вінниця</i>
Прибутковий податок / Податок з доходів фізичних осіб	234,54	165,63	285,01	218,77	159,48	280,53	272,50
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	2,79	0,00	0,00	0,83	0,00	0,00	1,38
Місцеві податки та збори	15,60	0,00	12,49	14,71	0,00	11,79	14,91
Плата (податок) за землю	21,73	0,00	42,84	27,21	0,00	48,69	26,50
Податкові надходження разом	274,65	229,94	1 145,00	261,52	232,04	1 341,00	315,30
Доход від оренди комунального майна	0,56	0,00	0,00	0,56	0,00	0,00	2,21

Залучення інвесторів до реконструкції житлових і нежитлових будинків та завершення незавершеного будівництва згідно «Положення про порядок залучення інвесторів до реконструкції (реставрації) житлових та нежитлових будинків (приміщень) та завершення незавершеного будівництва у місті Вінниця», затвердженого рішення міської ради від 05.07.2005р. № 1281.

Таблиця 22. Показники приватизації об'єктів комунальної власності

<i>Роки</i>	<i>Кількість об'єктів</i>	<i>По способах приватизації</i>		<i>Перераховано до міського бюджету, тис. грн.</i>
		<i>аукціон</i>	<i>викуп</i>	
2003	21	8	13	1317,4
2004	37	11	26	2953,7
2005	23	3	20	3884,6

Формування мережі об'єктів комунальної власності територіальної громади міста в останні роки здійснювались за рахунок прийняття в комунальну власність об'єктів соціальної інфраструктури, об'єктів електро,- тепло,- газо,- водопостачання та водовідведення від підприємств та організацій міста.

Таблиця 23. Показники оренди об'єктів комунальної власності

<i>Роки</i>	<i>Кількість об'єктів оренди</i>		<i>Надходження від оренди, тис. грн.</i>	
	<i>ЦМК</i>	<i>Комунального майна громади міста</i>	<i>ЦМК</i>	<i>Комунального майна громади міста</i>
2003	12	534	170,8	2560,23
2004	12	687	174,8	3335,91
2005	12	680	283,6	3561,22

Протягом 2000-2005 років міська рада дала згоду на прийняття у комунальну власність міста 595 об'єктів соціальної інфраструктури і енергомереж від 182 підприємств і господарських товариств. За вказаний період прийнято у комунальну власність 228 об'єктів від 57 підприємств, в тому числі у 2005 році прийнято 62 об'єкти від 15 підприємств.

6. ІНФРАСТРУКТУРА ТА ЗАКЛАДИ СУСПІЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ

Технічна інфраструктура та комунікації

Електропостачання, освітлення вулиць

Усі частини міста Вінниці електрифіковано. Загальне споживання електричної енергії у місті складає 541 МВт-год. Найбільшими споживачами електроенергії є суб'єкти господарської діяльності міста, на долю яких припадає 70,1 % споживання електроенергії.

Таблиця 24. Електроспоживання, МВт-год на рік

Показники	2004	2005
Електроенергія - всього	477	541
у тому числі: - населення	131	162
- підприємства	246	379
Проектна потужність	268	287

Електропостачання міста здійснюється від 11 підстанцій вищою напругою 110 кВ, довжина мереж яких складає 98 км. Довжина повітряних ліній напругою 0,4 – 10 кВ 535 км. Протяжність кабельних ліній напругою 0,4 кВ складає 930 км.

У місті проводяться роботи із заміни світильників зовнішнього освітлення на більш економічні. У 2005 році встановлено 226 нових світильників на суму 300 тис. грн. (вул. Островського, Лебединського, Немирівське шосе, Соборна) та 4 багатофункціональні лічильники електроенергії.

Водопостачання і водовідведення

Водопостачання міста здійснюється центральною комунальною і локальною системами підприємств і організацій. Потужність централізованого водопроводу 200 тис. куб. м на добу. Довжина водопроводів в місті Вінниця складає понад 62 км, вуличних мереж водопроводу - понад 208 км, внутрішньодворових та квартальних мереж водопроводу - понад 158 км.

Таблиця 25. Водопостачання міста

Показники	1998	2000	2002	2004	2005
Питна вода, тис. м ³	64332	60935	56155	44186	42947
Проектна потужність	200	200	200	200	200

Відведення і очищення основного обсягу побутових і виробничих стічних вод здійснюється централізованою міською комунальною каналізацією пропускною спроможністю 150 тис. м³ на добу.

На заміну і санацію зовнішніх мереж водопроводу та каналізації лише у 2005 році витрачено більше 930 тис. грн., замінено 2,5 км мереж.

Газо - і теплопостачання

В даний час газопостачання користувачів як в м. Вінниця, так і в районі, здійснюється з використанням природного газу, що подається потужними магістральними газопроводами. Довжина розподільчих газопроводів по місту складає понад 470 км. Проектна потужність газових мереж у місті складає 180 тис. куб. м.

Таблиця 26. Енергоспоживання, Гкал на рік

Показники	2004	2005
Опалення, Гкал	1009548	985447
у тому числі: - населення	742157	730800
- підприємства	267391	254647
Проектна потужність	1084.4	1059

Централізоване теплопостачання багатоквартирної забудови і громадських будівель здійснюють 86 котелень. Значна частина мереж теплопостачання міста потребує ремонту і оновлення.

У 2005 році за рахунок бюджету розвитку міста та власних коштів підприємств профінансовано 4,5 млн. грн. на реконструкцію 5,5 км теплових мереж на вул. Ленських Подій, В.Порика, Островського, Верхарна, Тімірязєва, Шмідта, Некрасова, Тарногородського, Карла Маркса тощо.

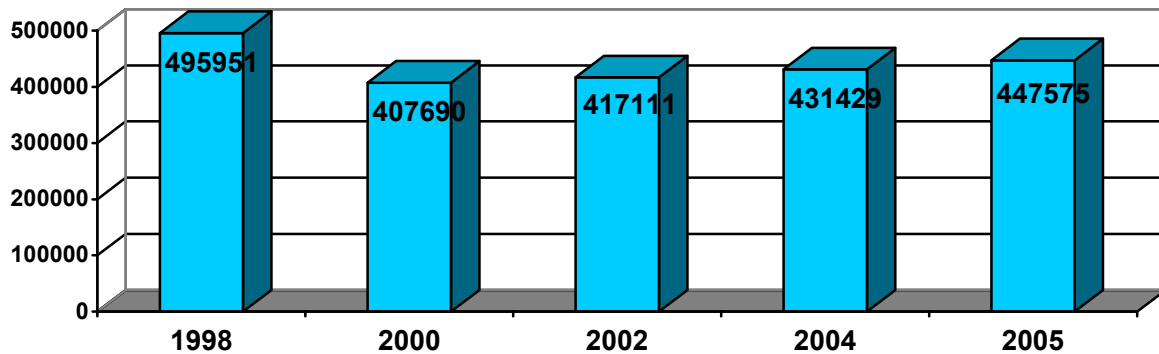

Рисунок 21. Газопостачання, тис. куб. м на рік

Останнім часом суттєво поліпшився рівень розрахунків споживачів за енергоресурси. Оплата споживання природного газу усіма категоріями споживачів у 2005 році склала 96%, електроенергії – 98%, теплопостачання – 100%.

Громадське харчування та побутове обслуговування

Обсяг товарообігу у 2005 році склав 1105 млн. грн. В місті працюють 1418 закладів торгівлі, 665 закладів громадського харчування та 560 підприємств побутового обслуговування.

На протязі 2005 року розпочали діяльність нові сучасні підприємства, зокрема: три універсами «Сільпо», супермаркети «Фуршет», «Дастор» та понад 60 нових продовольчих та промислових магазинів, 17 нових барів та кафе. Підприємства побутового обслуговування поповнилися 46 новими закладами. За рік видано 724 наказів – дозволів на здійснення торгівельної діяльності.

Ринкова торгівля в місті представлена 23 підприємствами, з яких 14 – ринки, 6 торговельних майданчиків та 3 підприємства ринкової торгівлі, питання про надання статусу торговельних майданчиків яким розглядається. З 2002 року сума надходжень від ринкового збору до бюджету міста сягає 3,4 млн. грн. щорічно.

Громадський транспорт, мережі зв'язку

В місті на належному рівні розвинутий громадський транспорт. В останні роки збільшується обсяг перевезення пасажирів. Основне місце в перевезенні пасажирів належить електротранспорту, на долю якого припадає 79,7% загального обсягу перевезень. За 2005 рік послугами міськелектротранспорту скористалось 137,8 млн. пасажирів. Послугами автомобільного транспорту скористалися 35,2 млн. мешканців міста, пасажирооборот склав 204,2 млн. пас. км. Збільшується обсяг пасажирських перевезень, виконаний суб'єктами малого бізнесу – фізичними особами.

Маршрутна мережа міста представлена:

- 5 трамвайними маршрутами, які обслуговують 60 трамваїв;
- 11 тролейбусними маршрутами, які обслуговують 102 тролейбуси;
- 16 автобусними маршрутами, які обслуговують 20 автобусів;
- 36 маршрутами маршрутних таксі, які обслуговують 347 транспортних засобів.

Перевезення пасажирів та їх багажу також здійснюють більше 1,5 тис. легкових автомобілів таксі.

Таблиця 27. Громадський транспорт

Показники	1996	1998	2000	2002	2004	2005
Перевезено пасажирів, млн.	245,9	174,7	128,4	132,6	165,2	181,8
Сумарна довжина маршрутів, км	в/д	в/д	809.71	850.2	850.2	856.35
Кількість маршрутів	38	39	62	67	67	68
Пасажирооборот, млн. пас. км	404,3	262,3	247,2	243,6	361,2	545,7

Основним оператором зв'язку в місті є Вінницька дирекція ВАТ «Укртелеком». Також забезпечення телефонним зв'язком мешканців міста здійснюють ЗАТ НВФ «Елекомс», КТК «Веко», ТОВ ТК «Вінтелепорт», ТОВ фірма «Радіо», ТОВ «НВК «Хорст-Телеком», ВФ ДП «Утел».

В місті нараховується близько 110 тисяч абонентів, яких обслуговують 30 автоматичних телефонних станцій, загальна монтована ємність яких 126,5 тисяч номерів, в тому числі Ленінський район – 15 станцій, Замостянський район – 9 станцій, Староміський район – 6 станцій.

Протягом останніх років спостерігається збільшення кількості встановлених телефонів мешканцям міста. В 2005 році в Вінниці введено в дію АТС-54 ємністю 4760 номерів, АТС- 66/67 ємністю 7680 номерів. В місті працює 1000 таксофонів, або 29 таксофонів на 10 тис. жителів.

Послуги кабельного телебачення по місту надають фірми «СМАРТ», ТОВ «Тріумф», ТОВ «ВТРК КТБ-Мелодія». Послугами проводового радіомовлення в місті користуються 52839 абонентів.

Система освіти

У системі загальної середньої освіти працює 36 загальноосвітні навчальні заклади, що належать до комунальної власності територіальної громади міста, в яких навчається близько 39 тисяч учнів.

У системі дошкільної освіти працює 44 дошкільні навчальні заклади, в яких виховується 10,2 тис. дітей. 41 ДНЗ належить до комунальної власності міста. Дошкільні заклади забезпечені необхідним дидактичним матеріалом для організації навчально-виховного процесу з дошкільниками.

Функціонують два навчально-виховні комплекси: СЗОШ I ступеня – ДНЗ № 18, 34 (всього 145 учнів), 6 приватних навчальних закладів для 448 дітей, міжшкільний навчально-виробничий центр для забезпечення до- і професійної підготовки старшокласників.

На фінансування галузі у 2005 році з міського бюджету було спрямовано 74,2 млн. грн., що на 46% більше ніж у 2004 році (50,9 млн. грн.). Залучено позабюджетних та спонсорських коштів більше 1 млн. грн., з яких 294 тис. грн. використано на придбання нових меблів, оргтехніки, решта – на ремонтні роботи

Таблиця 28. Випускники навчальних закладів

<i>Тип, назва навчального закладу</i>	<i>1996</i>	<i>1998</i>	<i>2000</i>	<i>2002</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>
Середні школи	2248	2840	3249	3483	3518	3705
Вищі навчальні заклади 1-2 рівня акредитації	3345	2579	3056	3159	3583	3250
Вищі навчальні заклади 3-4 рівня акредитації	3231	3564	3577	6026	3599	3871

Комунальні середні загальноосвітні школи – 36, з них:

- середня загальноосвітня школа I-II ступенів № 14 -1;
- середні загальноосвітні школи I-III ступенів - 25;
- навчально - виховні комплекси - 4;
- середні загальноосвітні школи I-III ступенів - гімназії № 2, № 6, № 30;
- середня загальноосвітня школа I-III ступенів - гуманітарно-естетичний коледж № 29;
- середня загальноосвітня школа I-II ступенів - ліцей № 7;
- фізико-математична гімназія № 17;
- спеціалізована ЗОШ з поглибленим вивченням математики і фізики №34;
- технічний ліцей;
- вечірня середня загальноосвітня школа II - III ступенів № 24;
- спеціальна загальноосвітня школа – навчально-реабілітаційний Центр.

Приватні навчальні заклади:

- Приватна середня загальноосвітня школа I ступеня "Джерело".
- Приватна гуманітарна гімназія "Джерело".
- Приватна гімназія "Дельфін".
- Приватна середня загальноосвітня школа I-III ступенів "АІСТ".
- Приватна середня загальноосвітня школа I-III ступенів "Яд везер".
- Приватний навчально - виховний комплекс "Гармонія".

У системі позашкільної освіти функціонують 3 заклади: Палац дітей та юнацтва (10736 учнів), центр художньо-хореографічної освіти «Барвінок» (1051 учень), приватний навчальний центр «Перспектива» (100 учнів), а масовими заходами в них охоплено більше 10 тисяч дітей.

Система медичного обслуговування

В місті функціонує 17 лікувально-профілактичних закладів. На їх утримання міським бюджетом за 2005 рік виділено 51,7 млн. грн., що на 33,5% більше в порівнянні з минулим роком. З метою зменшення навантаження на бюджет проводиться робота по залученню позабюджетних коштів та матеріальних цінностей. За 2005 рік залучено майже 9,4 млн. грн. позабюджетних коштів.

Постійно проводяться роботи з поліпшення стану лікувально-профілактичних закладів міста. За 2005 рік відремонтоване реанімаційне відділення МКЛ №1, ревматологічне відділення та покрівля корпусу МКЛ №3, денний стаціонар міської поліклініки №2, на добудову приміщення травматологічного пункту МКЛ №2 з міського бюджету виділено 419,3 тис. грн., завершено виготовлення проектної документації на будівництво амбулаторії сімейного лікаря в житловому масиві «Пирогове», профінансовано видатки на проектні роботи по станції швидкої медичної допомоги, розпочато реконструкцію ДВЗ №14 під амбулаторію сімейного лікаря для мікрорайону „Тяжилів».

Таблиця 29. Місткість лікарень

<i>Лікувальна установа</i>	<i>Кількість ліжок</i>
Міська клінічна лікарня №1	465
Міська клінічна лікарня №2	310
Міська клінічна лікарня №3	160
Центр матері і дитини	225
Перший ологовий будинок	120
Другийпологовий будинок	120
Обласна клінічна лікарня ім. Пирогова	736
Обласна клінічна дитяча лікарня	390
Госпіталь для інвалідів ВВВ	220
Обласна психоневрологічна лікарня ім. Ющенка	1375
Обласний шкірний диспансер	100
Обласна дитяча інфекційна лікарня	60
Обласний протитуберкульозний диспансер	500
Обласний онкологічний диспансер	360
Обласний клінічний ендокринологічний диспансер	100
Обласний наркологічний диспансер Об'єднання "Соціотерапія"	150
Обласний диспансер радіаційного захисту населення	100
Український державний НДІ реабілітації інвалідів	250
Обласний шкірний диспансер	100

У місті виконуються цільові медичні програми «Діти України», «Планування сім'ї», «Генетичний моніторинг», «Цукровий діабет», «Боротьба з туберкульозом», «Артеріальна гіпертензія», «Здоров'я людей похилого віку», «Імунопрофілактика», «Профілактика ВІЛ- інфекції / СНІДУ», «Репродуктивне здоров'я», «Сімейна медицина».

Два лікувально-профілактичні заклади – міська дитяча інфекційна клінічна лікарня та міський протитуберкульозний диспансер – передані на утримання управління охорони здоров'я Вінницької облдержадміністрації.

Крім зазначених у місті діють медичні заклади:

- Медичний науково-виробничий центр "Біосан";
- Лікувально-діагностичний центр "ВІ-Конт";
- Кабінет нетрадиційної медицини;
- Український науково-дослідний центр амбулаторної реабілітації хворих з опіками "Надія";
- Патолого-анатомічне бюро;
- Вінницький науково-практичний центр академічної, народної та нетрадиційної медицини;
- Станція швидкої допомоги;
- Судмедекспертиза.

7. ДОВКІЛЛЯ

7.1. АТМОСФЕРА

Склад *повітряного басейну* міста в значній мірі залежить від обсягів забруднюючих речовин двох основних джерел забруднення - стаціонарних та пересувних. В розрахунку на душу населення за рік викиди шкідливих речовин по місту Вінниці становлять 67 кг. Питома вага викидів від автомобільного транспорту - пересувних джерел забруднення складає 86,6%, від підприємств – стаціонарних джерел забруднення – 13,4%.

Таблиця 30. Стан забруднення повітря

	1992		1996		2000		2004		2005	
	SO ₂	NO _x	SO ₂	NO _x	SO ₂	NO _x	SO ₂	NO _x	SO ₃	NO _x
Викиди за рік, т	1924	1132	1019	678	165	547	165	547	145	562

За останніми даними на територіях підприємств міста (станом на 2005 рік) в сховищах організованого складування зберігається 410,2 тис. тонн промислових відходів різних класів небезпеки, що на 11,5% менше в порівнянні з 2003 роком.

Стан *водних ресурсів* за основними показниками протягом останніх років залишається практично незмінним: радіологічна обстановка благополучна, кисневий режим задовільний, мінералізація і жорсткість води оптимальна. Гідрохімічні аналізи поверхневих вод в річці Південний Буг вказують на забруднення вод міста в основному органічними сполуками. Однією з причин цього є незадовільний стан прибережно захисних смуг через засміченість і захащеність побутовими та будівельними відходами.

Екологічну проблему становить стан земельних ресурсів, які знаходяться навколо міста та в його межах. В місті проводилась робота по збереженню та відновленню природних ресурсів. Проведено комплекс заходів із охорони земель та застосовувалися економічні важелі впливу на природокористувачів.

7.2. УТИЛІЗАЦІЯ ВІДХОДІВ

Щорічно в місті утворюється близько 380 тис. м. куб. побутових відходів. Для вирішення проблеми утилізації побутових відходів та з метою наближення міста до санітарно-екологічних норм, виконавчими органами вдосконалюється система збору твердих побутових відходів: розробляється новий план санітарної очистки міста; проводяться підготовчі роботи щодо впровадження роздільного збору сміття та будівництва сміттесортувальної станції.

У місті існує проблема стихійних сміттєзвалищ в секторах приватної забудови. На ліквідацію цих звалищ у 2005 році з міського бюджету спрямовано 379 тис. грн. Вирішення даної проблеми можливе в разі вдосконалення організації збору, вивезення ТПВ та зобов'язання мешканців сектору приватної забудови щодо укладання відповідних договорів. У 2005 році створено міське комунальне унітарне підприємство по вивозу твердих побутових відходів „ЕкоВін”.

Для покращення збору та вивезення ТПВ придбано 9 сміттєвозів та 775 закритих контейнерів на суму 2,9 млн. грн. У 2005 році на будівництво дороги до полігону спрямовано 482,1 тис. грн., розроблена проектна документація на проведення рекультивациі полігону твердих побутових відходів в с.Мала Стадниця.

8. ТУРИЗМ ТА МЕРЕЖА ЗАКЛАДІВ РОЗМІЩЕННЯ, ВІДПОЧИНКУ, ДОЗВІЛЛЯ

Місто Вінниця не позиціонує себе як туристичне. Не дивлячись на це, у місті добре розвинута мережа культурно-мистецьких, фізкультурно-оздоровчих та інших закладів дозвілля. Всього в місті на протязі року проводиться понад 180 культурно-масових заходів дозвілля.

У місті діє 32 культурно-мистецьких заклади та 50 творчих об'єднань і колективів, з яких професійних, зразкових та народних – 8. У 2005 році фінансування на утримання та розвиток галузі культури склало 6,7 млн. грн., що на 1,9 млн. грн. більше порівняно з фактичними видатками 2004 року. У парку „Дружби народів» побудовано дитяче містечко атракціонів, зроблено ремонт адміністративного будинку за рахунок позабюджетних коштів.

Таблиця 31. Місткість споруд культурно-спортивного призначення

<i>Споруда</i>	<i>Відвідувачів за 1 годину</i>	<i>Події чи заходи, що викликають найбільший приплив гостей</i>
Мій край - Поділля, музей	90	Спеціалізовані виставки
Музей М.В. Коцюбинського	30	Вересневі літературні читання, Літературні презентації, Тематичні виставки народних майстрів
Музей пам'яті воїнів-афганців	150	Тематичні виставки
Музей-садиба ім. М.І. Пирогова	180	Пироговські читання, Наукові конференції
Обласний краєзнавчий музей	230	Ніч музеїв (останні тижні травня), Театр традиційних костюмів
Обласний художній музей	70	Виставки, Арт-галереї, Вечори класичної музики
"Золотий ключик" Обласний театр ляльок	100	Вистави в межах театрального сезону та театральних турів
Обласний муздрамтеатр ім. М. Садовського	854	Вистави в межах театрального сезону та театральних турів
Спортивний комплекс "Авангард"	160	Міжнародний турнір спортивної гімнастики "Зірки над Бугом"
Лікувально-спортивний комплекс "Здоров'я"	60	Змагання загально-державного і регіонального значення
Спорткомплекс СКА	140	Змагання загально-державного і регіонального значення
Культурно-спортивний комплекс "Маяк"	210	Змагання загально-державного і регіонального значення

На території міста розміщена велика кількість історичних пам'яток, серед них:

- **Домініканський монастир, 1624.** Дерев'яний, входив до складу оборонного комплексу Мури (комплекс укріплень XVII ст.). В 1760 році перебудований в цегляний костел. Монастир закрито в 1831 році. Збереглися: костел, печери і оборонна вежа.
- **Костел, 1760.** Цегляний, прямокутний. Фасад в стилі барокко. Збереглися фрагменти настінного живопису XVIII ст. До 1991 року використовувався як зал органної музики.
- **Єзуїтський монастир, 1610-1617.** Входив до складу оборонного комплексу Мури. На його території: костел, колегіум, келії. Нині - краєзнавчий музей.
- **Миколаївська церква, 1746.** Дзвіниця, XIX ст. Дерев'яна, трьохглава. Під час реставрації 1970 року відновлені форма та основні конструкції, аркада-галерея. Споруда - один з кращих зразків народної архітектури. Поряд - відреставрована дзвіниця. Тепер - філіал краєзнавчого музею.
- **Садиба в П'ятничанах, XVIII ст.** До комплексу входять споруди XVIII ст.: палац, флігель, павільйон. Розміщені в парку серед численних порід хвойних та листяних дерев.

Місто має значну кількість закладів для розміщення відвідувачів. Крім існуючих у місті готелів також на його території і в околицях розміщені санаторні заклади: санаторії: «Хімік»; Вінницький дитячий санаторій; санаторій ім. Коцюбинського; Поділля; Радон; ВМЦ ВПС Збройних Сил України.

Існуюча матеріально-технічна база всіх готельних і туристичних закладів, особливо комунальних чи державних, не відповідає існуючим стандартам. Систематичне скорочення фінансування на відновлення матеріальної бази і утримання об'єктів рекреації призвело до того, що фактична кількість оздоровлених в цих закладах зменшується з кожним роком, а відповідно знижуються і фінансово-економічні показники роботи цих закладів.

Таблиця 32. Можливості для розміщення гостей у готелях міста

<i>Назва закладу</i>	<i>Кількість номерів</i>
Південний Буг	250
Поділля	120
Жовтневий	83
Вінниця	50
Версаль	12
Гостинний двір	8
Енергетик	144
ГП "Профспілковий"	100

Найвищий рекреаційний потенціал може дозволити як мінімум подвоїти обсяги надання послуг з оздоровлення та прийому відпочиваючих. Однак досягнення таких показників потребує суттєвих капіталовкладень. Одним із пріоритетів у цьому напрямі має стати переорієнтація лікувально-оздоровчих закладів з сезонних у цілорічні (переш за все, шляхом проведення реконструкції і переобладнання).

Спортивна інфраструктура міста представлена 5 стадіонами, 6 футбольними полями, 2 полями для хокею на траві, 139 майданчиками для спортивних ігор, 1 легкоатлетичним манежем, 87 стандартними та 91 нестандартним спортивними залами, 8 плавальними басейнами, 6 будинками фізичної культури, 24 стрілецькими тирами, 2 лижними базами, 3 водно-веслувальними базами.

Функціонує мережа фізкультурно-спортивних закладів, працює 22 дитячо - юнацькі спортивні школи, у 7 з них, що перебувають у комунальній власності територіальної громади міста Вінниці, культивується 21 вид спорту.

У 2005 році на проведення 216 спортивно-масових заходів за участю більше 31 тис. чоловік. Загалом в місті культивується більше 42-х видів спорту. Спортом займається 10,6 тис. чоловік, в т.ч. в спортивних школах – 9 тис. чол. Заняття проводять 237 тренерів.

У 2005 році виконані роботи з реконструкції адміністративного корпусу та трибун на 400 глядацьких місць стадіону в ЦПКіВ ім. Горького. Продовжуються роботи з реконструкції та капітального ремонту центрального міського стадіону.

9. ЦІЛІ РОЗВИТКУ МІСТА (ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЕКТИ)

Таблиця 33. Перелік об'єктів, видатки на які у 2006 році будуть проводитися за рахунок коштів міського бюджету та залучених коштів

<i>Найменування об'єктів</i>	<i>Обсяг капітальних вкладень, тис. грн.</i>
УКБ міської ради	147415,30
в тому числі: - міський бюджет	31189,30
- кошти підприємств, організацій та кошти населення	106200,00
- субвенція з державного бюджету	8326,00
- субвенція з обласного бюджету	1000,00
- Фонд розвитку міських інженерних комунікацій, соціальної інфраструктури та благоустрою міста	700,00
ЖИТЛОВЕ БУДІВНИЦТВО	
1. Забудова групи житлових будинків в мікрорайоні «Поділля» – кошти підприємств, організацій та кошти населення	98000,00
2. П.п.к. (81 кв.) 154-кв.ж.б. в 9 м-ні житлового масиву «Вишенька» - кошти підприємств, організацій та кошти населення	8200,00
3. Проектні роботи - міський бюджет	100,00
4. Дольова участь виконкому у будівництві житла - міський бюджет	9,00
ОСВІТА	
1. Будівництво школи в м-ні «Пирогово»	
- міський бюджет	100,00
- Фонд розвитку міських інженерних комунікацій, соціальної інфраструктури та благоустрою міста	700,00
2. Завершення будівництва школи в м-ні «Пирогово» - субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на збереження історичної забудови міст, об'єктів історико-культурної спадщини, впорядкування історичних населених місць України та соціальний розвиток	6400,00
3. Будівництво насосної станції на території ЗОШ І-ІІІ ступенів № 11 по вул. Стаханівській, 38 для підключення до мереж каналізації - міський бюджет	50,00
4. Виготовлення проектно-кошторисної документації для добудови актового залу центру художньо-хореографічної освіти дітей та юнацтва «Барвінок» - міський бюджет	95,00
5. Реконструкція приміщень і систем інженерного забезпечення плавального басейну Палацу дітей та юнацтва - міський бюджет	960,95
ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ	
1. Стадіон в ЦПКіВ ім. Горького - реконструкція	
- субвенція з державного бюджету	500,00
- співфінансування з міського бюджету	125,00
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	
1. Реконструкція ДВЗ №14 під амбулаторію сімейного лікаря в м-ні «Тяжилів» - міський бюджет	420,00
2. Будівництво підстанції станції швидкої медичної допомоги на території МКЛ №1 (проектні роботи) - міський бюджет	109,30
3. Будівництво амбулаторії сімейного лікаря в мікрорайоні «Пирогово» (консервація об'єкту) - міський бюджет	10,00
4. Добудова приміщення травм пункту МКЛ №2	
- субвенція з державного бюджету	679,70
- співфінансування з міського бюджету	660,00
КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО	
1. Реконструкція тепломережі по вул. Червоноармійській, 77, 89, 93 - міський бюджет	4,00
2. Реконструкція тепломережі по вул. Червоноармійській, 75, 85, 95 - міський бюджет	15,00
3. Реконструкція мереж тепlopостачання по вул. Некрасова, 9, 11, 13а, 13, Фрунзе, 6 - міський бюджет	38,00
4. Будівництво сміттесортувальної ділянки та полігону ТПВ - міський бюджет	10,00
5. Реконструкція вул. Соборної - міський бюджет	324,20
6. Будівництво мереж водopостачання та водовідведення по вул. Міліційній, 11, 13, 15 (в т.ч. проектні роботи) - міський бюджет	21,00
7. Будівництво газopроводу по вул. О. Кобилянської (в т.ч. проектні роботи) - міський бюджет	144,00
8. Будівництво каналізаційного колектору по пров. Піонерському - міський бюджет	350,60
9. Реконструкція тепломереж по вул. Верхарна, Тімірязєва, Шмідта, Некрасова - міський бюджет	113,00
10. Проектні роботи - міський бюджет	500,00
11. Будівництво тепломережі по вул. Тарногородського - міський бюджет	111,30
12. Будівництво тепломережі по вул. Гонти - міський бюджет	48,90

13. Реконструкція тепломережі по вул. Червоноармійській - міський бюджет	20,00
14. Реконструкція мереж теплопостачання по вул. Гагаріна,4- міський бюджет	16,00
15. Реконструкція тепломережі по вул. Архітектора Артинова-Л.Толстого - міський бюджет	11,00
16. Реконструкція мереж теплопостачання по вул. Некрасова - міський бюджет	770,00
17. Реконструкція напірного каналізаційного колектору від каналізаційної насосної станції №1а по вул. Г.Успенського до очисних споруд каналізації - міський бюджет	3,35
18. Теплопостачання мікрорайону ВАТ «ВПЗ» по вул. Тарногородського - міський бюджет	2367,80
19. Реконструкція Центрального мосту через річку Південний Буг - міський бюджет	200,00
20. Будівництво КНС на каналізаційному колекторі по вул. Енергетичній - міський бюджет	30,00
21. Реконструкція димової труби котельні по вул.600-річчя,13	
- субвенція з державного бюджету	100,00
- співфінансування з міського бюджету	78,00
22. Прокладання телефонного кабелю по вул. Складській - міський бюджет	152,00
23. Теплозабезпечення мікрорайону по вул. Тимошука – Примакова - міський бюджет	110,00
24. Реконструкція вул. Келецької - міський бюджет	5200,00
25. Реконструкція доріг міста - міський бюджет	14800,00
26. Реконструкція тепломережі ЦТП 4/1 – ТК4 4с 2Д219 2Д108-75м - міський бюджет	286,00
27. Реконструкція тепломережі дитсадок №57 – ТК41 2Д219 2Д108-65м - міський бюджет	210,20
28. Реконструкція тепломережі котельні по вул. П. Комуни,18 – ТК13 2Д325-64м – міський бюджет	200,30
29. Теплова мережа по вул. Червоноармійській - реконструкція	
- субвенція з державного бюджету	268,00
- співфінансування з міського бюджету	89,30
30. Теплова мережа по вул. Червоноармійській і Тімірязєва- реконструкція	
- субвенція з державного бюджету	378,30
- співфінансування з міського бюджету	126,10
ТРАНСПОРТ	
1. Будівництво тролейбусної лінії ринок «Урожай» - Вінницький державний аграрний університет (в т. ч. виготовлення проектно-кошторисної документації)	
- субвенція з державного бюджету	2200,00
- співфінансування з міського бюджету	1000,00
УМГ міської ради	9011,70
- міський бюджет	378,30
- субвенція з державного бюджету	126,10
КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО	
1.Реконструкція теплових пунктів - міський бюджет	290,00
2. Газифікація вул.Кірова,14; П.Запорожця,3; Ст.Вінниця, 35,37,39,41;Фурманова,9 - міський бюджет	158,60
3. Реконструкція тепломережі по вул. 600 – річчя - міський бюджет	32,00
4. Реконструкція тепломережі по вул. Квятека - Порика - міський бюджет	241,00
5. Будівництво мереж зливової каналізації (в т. ч. проектні роботи) - міський бюджет	30,00
6. Проектні роботи та добудова кладовища «Лука-Мелешківська» - міський бюджет	80,00
7. Будівництво огорожі на кладовищі «Підлісне» - міський бюджет	6,10
8. Проектні роботи по будівництву кладовищ в мікрорайоні «Тяжилів», «Сабарів» - міський бюджет	80,00
9. Експертиза проекту рекультивації міського полігону твердих побутових відходів в с. Мала Стадниця - міський бюджет	35,70
10. Реконструкція систем тепло - і водопостачання та водовідведення по вул.Вагутіна,9А - міський бюджет	295,10
11. Реконструкція мереж водопроводу та каналізації (рішення виконкому від 23.12.04 №2714) - міський бюджет	636,40
12. Будівництво колодязів питної води - міський бюджет	60,00
13. Будівництво артезіанської свердловини в мікрорайоні «Тяжилів» - міський бюджет	76,00
14. Реконструкція мереж водоводу та каналізації по вул. Тарногородського - міський бюджет	80,00
15. Реконструкція внутрішньобудинкових мереж (в т.ч. проектні роботи) - міський бюджет	500,00
16. Реконструкція лазень №2,3 (в т.ч. проектні роботи) - міський бюджет	49,00
17. Реконструкція ліфтового господарства (в т.ч. проектні роботи) - міський бюджет	400,00
18. Реконструкція зовнішнього освітлення (в т.ч. проектні роботи) - міський бюджет	700,00
19. Реконструкція водогону по вул.Л.Ратушної - міський бюджет	12,00
20. Реконструкція мереж водопостачання, водовідведення та теплових пунктів житлового масиву ВО «Хімпром» - міський бюджет	212,00
21. Реконструкція насосних водопровідних станцій третього підйому «Вишенька», «Старе місто» - міський бюджет	660,80
22. Дольова участь виконкому в реконструкції мереж водопроводу, які передані від фізичних осіб до комунальної власності територіальної громади міста - міський бюджет	30,00
23. Реконструкція напірного каналізаційного колектору по вул. Г.Успенського до очисних споруд каналізації (рішення виконкому від 09.08.2005 р. №1778) - міський бюджет	29,20
24. Проектні роботи - міський бюджет	112,00

25. Будівництво дитячих майданчиків - міський бюджет	480,00
26. Реконструкція мереж зливової каналізації - міський бюджет	70,00
27. Реконструкція ділянок зливової мережі по вул. Некрасова-Червоноармійська; Червоноармійська, 107; Тімірязєва, 6,8 - міський бюджет	637,05
28. Будівництво тепломережі житлових будинків по вул. Гонти,41,43 - міський бюджет	295,00
29. Реконструкція системи гарячого водопостачання житлового масиву по вул.К.Маркса	
- субвенція з державного бюджету	120,00
- співфінансування з міського бюджету	120,00
30. Реконструкція котельні по вул. Пирогова, 25	
- субвенція з державного бюджету	403,00
- співфінансування з міського бюджету	201,50
31. Реконструкція котельні по вул. Конєва,6	
- субвенція з державного бюджету	208,00
- співфінансування з міського бюджету	69,30
32. Реконструкція центральних теплових пунктів	
- субвенція з державного бюджету	820,00
- співфінансування з міського бюджету	273,30
33. Реконструкція тепломережі по вул. Островського - міський бюджет	160,00
34. Водовідведення мікрорайону «Підлісний» - будівництво - міський бюджет	121,00
35. Утворення статутного капіталу міського КУП по вивозу ТПВ «ЕкоВін» - міський бюджет	50,00
ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ	
1. Будівництво газопроводу в районі водно – веслувальної бази МДЮСШ № 2 - міський бюджет	5,00
КУЛЬТУРА	
1. Будівництво (прокладання) силового кабелю в ЦПКіВ ім.Горького - міський бюджет	12,65
ЖИТЛОВЕ БУДІВНИЦТВО	
1. Реконструкція приміщень під квартири - міський бюджет	160,00
Виконком міської ради - міський бюджет	1318,20
1. Реконструкція 9 поверху адміністративної будівлі по вул.Соборна,59- міський бюджет	300,00
2. Утворення статутного капіталу комунального підприємства Вінницької міської ради «Вінницяміськтеплоенерго» - міський бюджет	400,00
3. Надання пільгового довгострокового кредиту молодим сім'ям та самотнім молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) і придбання житла - міський бюджет	618,20
ЗА ЗАМОВЛЕННЯМ МІСЬКОЇ РАДИ	
Разом:	157745,20
у тому числі - міський бюджет	39968,20
- кошти підприємств, організацій та кошти населення	106200,00
- субвенція з державного бюджету	9877,00
- субвенція з обласного бюджету	1000,00
- Фонд розвитку міських інженерних комунікацій, соціальної інфраструктури та благоустрою міста	700,00

Таблиця 34. Найбільші значимі комерційні інвестиційні проекти, реалізація яких запланована у 2006-2008 р.р.

<i>Назва підприємства</i>	<i>Спрямованість інвестиційного проекту</i>	<i>Обсяг інвестиції в реалізацію проекту станом на 01.01.2006 р.</i>	<i>Кількість створених робочих місць</i>
BARLINEK	Виробництво пиломатеріалів та підлоги	2 млн. євро	200
ТОВ «Овертайм»	Торгівельно - розважальний комплекс «Магі-Центр»	14 млн.дол. США	1500
MARTIMEX-ALFA a.s. С.П. «Імпульс Int. Ltd», 732 військовий завод	Збирання сільськогосподарської техніки	0,1 млн.дол. США	200
Спільне українсько-турецьке сільськогосподарське підприємство у формі ТОВ «Ел - Тур»	Вирощування та переробка технічних сільськогосподарських культур	0,9 млн.дол. США	15+200(сезонні роботи)

Основні показники економічного і соціального розвитку міста Вінниці

<i>Показники</i>	<i>одиниці виміру</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>
Середньорічна чисельність наявного населення	тис. чол.	360,2	362,2
Чисельність працівників, зайнятих економічною діяльністю всього (штатних працівників)	чол.	101719	104954
Кількість підприємств всього(без малого бізнесу)	од.	759	773
Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування (без малого бізнесу)	млн. грн.	20,1	50,0
Прибуток	млн. грн.	165,3	220,0
Кількість прибуткових підприємств	од.	436	464
в % до загальної кількості	%	57,4	60
Збиток	млн. грн.	149,9	170,0
Кількість збиткових підприємств	од.	323	309
Фонд оплати праці, всього	млн. грн.	753,2	1028,9
Фонд оплати праці працівників, зайнятих економічною діяльністю	млн. грн.	659,0	922,2
в тому числі фонд оплати праці працівників малих підприємств	млн. грн.	94,3	106,7
Середньомісячна заробітна плата працівників, в цілому по економіці	грн.	539,85	712,08
Середньомісячна заробітна плата працівників малих підприємств	грн.	338,98	380,0
Заборгованість із виплати заробітної плати, (з врахуванням банкрутів, та підприємств, які призупинили діяльність), всього	тис. грн.	5289,8	5724,1
Загальний обсяг роздрібного товарообороту підприємств роздрібною торгівлі та ресторанного господарства (у порівнянних цінах)	млн. грн.	825,3	1183,0
Кількість створених нових робочих місць в усіх сферах економічної діяльності	місць	2400	7660
Кількість інноваційно активних підприємств	один.	6	7
Кількість інноваційно активних підприємств, у % від загальної кількості промислових підприємств	%	7,7	8,6
Обсяг інвестицій в основний капітал на душу населення	грн.	846	1017,6
Обсяг прямих іноземних інвестицій з наростаючим підсумком, - всього	млн. дол. США	15,3	30,8
Обсяг прямих іноземних інвестицій з початку року (які надійшли у звітному періоді)	млн. дол. США	1,77	15,4
у % до попереднього року	%	58,1	в 8,7 р.б.
Обсяг прямих іноземних інвестицій на душу населення	дол. США	42,6	85,6
Надходження від оренди об'єктів комунальної власності міста	тис. грн.	3509,9	3844,82
Надходження від приватизації об'єктів комунальної власності міста	тис. грн.	2953,6	3884,6
Надходження від продажу земельних ділянок	тис. грн.	3273	14523,4
Загальна площа житла	тис.м ²	78,1	101,1
Кількість малих підприємств (діючих)	один.	3423	3800
у % до попереднього року	%	100,7	111,0
Кількість малих підприємств на 10 тис. наявного населення	одиниць	95	106
Чисельність працюючих на малих підприємствах	осіб	23170	23400
Кількість фізичних осіб-суб'єктів підприємницької діяльності (діючих)	осіб	16505	19396
у % до попереднього року	%	115,8	117,5
Кількість осіб, які перебувають у трудових відносинах з суб'єктами підприємницької діяльності – фізичними особами	осіб	9870	11318
у % до попереднього року	%	76,5	114,7
Питома вага малих підприємств в обсягах реалізації продукції	%	11	11,5
Кількість малих підприємств, які спрацювали прибутково	од.	1507	1541
Частка малих підприємств, які спрацювали прибутково	%	65,6	67,0
Фінансовий результат малих підприємств від звичайної діяльності до оподаткування	тис. грн.	66933,1	13500,0

Функціональні характеристики міст, %

	Функція,		
	Населення	Праця	Послуги
Вінниця	0,765	0,615	0,779
Хмельницький	0,539	в/д	в/д
Житомир	0,635	в/д	в/д

Місце Вінницької області в економіці України

Показники	Вінницька область	Україна	Питома вага, %
Територія, тис. км ²	26,5	603,7	4,4
Кількість населення, тис. чол.	1738,2	47622,4	3,6
Частка міського населення, тис. чол.	814,6	32146,4	2,5
Частка сільського населення, тис. чол..	923,6	15476	6,0
Густота населення, чол. на км ²	66	79	х
Валова додана вартість, млн. грн.	5800	234652	2,47
Обсяг промислової продукції, млн. грн..	3583,4	264315,8	1,4
Виробництво товарів народного споживання, млн.. грн.	1805,9	48335,9	3,7
Продукція сільського господарства, млн.. грн..	3111,3	55266,8	5,6
Інвестиції в основний капітал, млн. грн..	857	49638,3	1,7
Прямі іноземні інвестиції, млн. дол. США	64,9	6657,6	0,1
Обсяг експорту товарів, млн. дол. США	305,1	27328,2	1,1
Обсяг імпорту товарів, млн. дол.	189,7	24409,2	0,1
Роздрібний товарообіг, млн. грн.	1272,1	82806	1,5
Рівень зареєстрованого безробіття, %	6,4	3,6	х

Структура зайнятих за видами економічної діяльності у місті Вінниці

Галузі і види діяльності	2000		2004		2005	
	Кількість працівників	% від загальної кількості	Кількість працівників	% від загальної кількості	Кількість працівників	% від загальної кількості
Сільське господарство, мисливство, лісове та рибне господарство	1175	0.84	822	0.66	860	0.68
Промисловість	40461	29.07	29053	23.26	30223	23.80
Будівництво	11793	8.47	6585	5.27	6615	5.21
Оптова й роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з їх ремонту	6837	4.91	7767	6.22	9367	7.38
Готелі та ресторани	728	0.52	808	0.65	789	0.62
Транспорт і зв'язок	9883	7.10	11061	8.86	11138	8.77
Фінансова діяльність	1431	1.03	2480	1.99	2667	2.10
Операції з нерухомістю, здавання під найм	4478	3.22	6141	4.92	6292	4.95
Державне управління	3952	2.84	5889	4.71	6459	5.09
Освіта	16798	12.07	14660	11.74	14628	11.52
Охорона здоров'я та соціальна допомога	14228	10.22	15012	12.02	15130	11.91
Колективні, громадські та особисті послуги	3891	2.80	3569	2.86	3696	2.91
Інші види діяльності	23545	16.91	21053	16.86	19136	15.07

Порівняльна характеристика міст та регіонів

Показники	Вінниця		Вінницький район		Вінницька область		Україна	
	Станом на 31.12.2004	Станом на 31.12.2005	Станом на 31.12.2004	Станом на 31.12.2005	Станом на 31.12.2004	Станом на 31.12.2005	Станом на 31.12.2004	Станом на 31.12.2005
Територія, км ²	68,68	68,68	905	905	26500	26500	603700	603700
Постійне населення	360200	362200	76600	76800	1713100	1701600	47100500	46749200
Зайняте населення:	124900	127000	13,3	13,3	720800	504550	20295700	20680000
Зареєстровані безробітні	5452	4236	1103	979	42200	41027	998900	903500
Трудові ресурси:	130352	131236	1116,3	992,3	763000	545577	21294600	21583500
Зайняті в галузях, що не належать до сільського господарства, мисливства, лісового та рибного господарства, промисловості, будівництва, транспорту і зв'язку	77379	78164	в/д	в/д	136600	в/д	9937900	в/д

Доходи бюджету, млн. грн.

Джерела надходжень	2003			2004			2005	
	Місто Вінниця	Вінницька область	Україна	Місто Вінниця	Вінницька область	Україна	Місто Вінниця	Вінницька область
Прибутковий податок з громадян / Податок з доходів фізичних осіб	84,2	286,4	13521,3	78,8	273,2	13213,3	98,7	355,5
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	1,0	х	х	0,3	х	х	0,5	1,9
Місцеві податки та збори	5,6	0,0	592,4	5,3	0,0	555,5	5,4	0,0
Плата (податок) за землю	7,8	0,0	2032,3	9,8	0,0	2293,2	9,6	0,0
Податкові надходження разом	98,6	397,6	54321,0	94,2	397,5	63161,7	114,2	357,4
Дохід від оренди комунального майна	0,2	0,0	0,0	0,2	0,0	х	0,8	0,0

Кількість безробітних на одну вакансію

<i>Адміністративні одиниці</i>	<i>2000</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>
Місто Вінниця	33	33	24	14	11	6
Вінницький район	20	18	12	5	8	6
Вінницька область	35	27	20	12	16	14
Україна	17	11	9	7	6	5

Вікова структура зареєстрованих безробітних

<i>Вікові категорії</i>	<i>2003</i>		<i>2004</i>		<i>2005</i>	
	<i>абс.</i>	<i>%</i>	<i>абс.</i>	<i>%</i>	<i>абс.</i>	<i>%</i>
15-17 років	68	1.27	60	1.10	44	1.04
18-27 років	1415	26.50	1646	30.19	1349	31.85
28-до передпенсійний вік	3547	66.42	3446	63.21	2587	61.07
Передпенсійний вік	310	5.81	300	5.50	256	6.04

Середньомісячна заробітна плата штатних працівників підприємств за галузями економіки, грн.

<i>Галузі економіки</i>	<i>2000</i>	<i>2001</i>
Промисловість	223.29	293.09
Сільське господарство	207.83	264.58
Лісове господарство	217.90	218.06
Транспорт	213.40	283.64
Зв'язок	390.21	450.98
Будівництво	224.79	355.81
Торгівля та громадське харчування	180.80	240.44
Матеріально технічне постачання і збут	245.58	360.66
Заготівля	287.24	423.60
Інформаційно-обчислювальне обслуговування	163.38	241.29
Загальнокомерційна діяльність по забезпеченню функціонування ринку	402.78	268.32
Геологія і розвідування надр, геодезична і гідрометеорологічна служба	162.46	329.40
Виробничі види побутового обслуговування	100.24	127.91
Невиробничі види побутового обслуговування	154.76	146.26
Житлове господарство	172.93	216.78
Комунальне господарство	257.57	316.78
Охорона здоров'я	130.05	175.78
Народна освіта	166.21	242.04
Наука і наукове обслуговування	233.11	387.04
Фінанси, кредит, страхування, пенсійне забезпечення	571.30	709.47
Управління	365.60	451.15

Підприємства в місті за чисельністю працівників

<i>Чисельність працюючих</i>	<i>2002</i>		<i>2004</i>		<i>2005</i>	
	<i>абс.</i>	<i>%</i>	<i>абс.</i>	<i>%</i>	<i>абс.</i>	<i>%</i>
1-20 працівників	248	20.91	268	21.12	291	28.73
21-100 працівників	417	35.16	478	37.67	501	49.46
101-500 працівників	479	40.39	487	38.38	185	18.26
501-1000 працівників	23	1.94	20	1.58	20	1.97
1001-5000 працівників	19	1.60	16	1.26	16	1.58